

Notulen van de vergadering van de raad van de gemeente Wassenaar, op dinsdag 13 mei 2025, gehouden in de raadzaal van het raadhuis 'De Paauw', aanvang 19.30 uur

Aanwezig zijn:

- dhr. L.A. de Lange, voorzitter;
 - mw. M.M. Bellekom-Vogels, mw. S.B. Everard, mw. D.C. van Deursen-van Gool, dhr. J.M. Gankema, dhr. H.J.M. Hendrickx, mw. S. Hibbert, mw. J.M. Hofman-de Raad, dhr. N.T.M. Klooster, dhr. R.R. Krabbendam, mw. F.A.M. van Leeuwen-Geelen, mw. I. van der Marel (vanaf 20.00 uur), dhr. G.L.H. Nijman, dhr. B.G. Paulides, mw. C.A. Rogge-Schneider, dhr. H. van Smirren, dhr. J.R. Stallinga, dhr. M.C. Stekelenburg, mw. S.M. Tirion-van der Goes, mw. P.A. van Vliet-van Dijk, dhr. B.R. Wesselingh, mw. M.P. Wuite, leden van de raad;
 - dhr. R. Bloemendaal, dhr. L.N.M. van Doeveren, dhr. L.W. Koetsier, wethouders;
 - dhr. J. Kleinhesselink, raadsgriffier
- Verhinderd: dhr. R.A. Zoutendijk, wethouder
-

1. Opening vergadering en mededelingen

De **voorzitter**: Dames en heren, als iedereen zou willen gaan zitten. Hartelijk welkom allemaal bij de raadsvergadering van de gemeenteraad van Wassenaar, welkom aan alle leden. Ik heb begrepen dat mevrouw Van der Marel deze vergadering iets later vanavond komt vergezellen, dat klopt ook en verder zijn we in volle bezetting, dus welkom aan u allemaal. Ook welkom aan de leden van het college, welkom aan alle sprekers, de mensen op de publieke tribune en de ondersteuning. Een bijzonder hartelijk welkom aan alle cursisten van de cursus Politiek Actief, fijn dat u hier in groten getale aanwezig bent, u hebt al nader kunnen kennismaken met de leden van de raad. U bent hier vanavond, u krijgt ook nog een stukje cursus over de gemeentefinanciën en u zult het eerste stuk van de raadsvergadering bijwonen. Welkom en natuurlijk ook welkom aan iedereen thuis en de media die dit allemaal volgen. De afmeldingen heb ik gehad en we gaan naar de mededelingen. Zijn er mededelingen aan de zijde van de raad? Ik heb begrepen dat de heer Hendrickx een tweetal mededelingen heeft. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, dank u wel. Goedenavond allemaal, ik heb twee mededelingen. Eén is een vervelende mededeling en de andere is een vrolijke mededeling, een fijne mededeling, laat ik het zo zeggen. Ik begin met de vervelende mededeling. Helaas is het zo dat in Wassenaar wat minder frisse lieden rondlopen die al dan niet anoniem mededelingen van een waarlijk geëleveerd gehalte doen, regelmatig gericht tegen Hart voor Wassenaar en vooral tegen mijn persoon. Wij vinden dat niet zo erg, liever dat ze over je spreken dan dat je in stilte wegwijnt. Bovendien blijken deze voor een belangrijk deel te passen in het patroon dat wekelijks op vrijdag met de Wassenaarders wordt gedeeld. Van toepassing is de spreuk 'You can fool one person his whole life and you can fool all the people once but you cannot fool all the people all the time' en daarmee spreken we uit dat wij heel veel vertrouwen in de Wassenaarders hebben en dat die zelf tot conclusies komen. We willen u een aantal uitspraken voorleggen. De eerste is: de kans is groot dat deze man in 2026 naast zijn wachtgeld als eendagswethouder nogmaals € 48.000,00 uit de gemeentekas trekt. Wassenaarders kiezen, ik hoop dat ze erbij nadenken. De tweede. Al ruim tien jaar is de enige echte serieuze bedreiging voor de zelfstandigheid van Wassenaar de schrijver van dit artikeltje dat vol onwaardigheidjes en halve leugentjes staat en opnieuw getuigt van stuitende onkunde over overheidsbegrotingen, helaas al heel lang in functie. Hij krijgt zelfs automatisch een lintje als hij opstapt, maar blijft er allemaal lekker in geloven. Er zijn er meer, maar de laatste die ik nog een keer wil gebruiken is: een leugentje om bestwil kan nog, maar daar kan dit verhaaltje zich niet achter verschuilen, hier regeert de leugen. Dit zijn uitspraken die worden gedaan en het punt dat we hier hebben, is dat die niet door zomaar iemand worden uitgesproken, maar dat die worden uitgesproken door Bernard Menken. Hij is een vooraanstaand VVD-lid, hij is ex-raadslid voor de VVD en wat bijzonder is en bovenal, gegeven het feit dat hij op de kieslijst van de VVD staat kan hij in deze raadsperiode nog altijd lid van deze raad worden, dus hij zou zich onder ons kunnen mengen. Wij willen hier aandacht aan geven omdat we het hier hebben over de bestuurscultuur in Wassenaar. Wij vinden het een ernstige zaak dat kandidaat-raadsleden en ex-raadsleden op deze manier spreken. Dat was de ene mededeling.

De **voorzitter**: Dank u wel.

De heer **Hendrickx**: De andere mededeling is een veel blijere mededeling en die is dat wij zeer verheugd zijn om u te kunnen informeren dat alle leden van de fractie te kennen hebben gegeven op de kandidatenlijst van Hart voor Wassenaar voor de verkiezing van 18 maart 2026 te willen

worden geplaatst. Nel is er ook bij, alleen Irma is op dit moment nog heel even afwezig, maar hopelijk zullen we alle zes in 2026 jaar terugzien. Vanaf de start van de vorige campagne hebben we ons als team ontwikkeld, we waren het niet altijd met elkaar eens.

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx, u gaf aan twee mededelingen te hebben en dit wordt wel erg zandtijd voor politieke partijen. Zou u de mededeling willen afronden?

De heer **Hendrickx**: Ik heb nergens gelezen dat we de kwaliteit van de mededelingen...

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx, dat is niet het punt. Ik doe u een vriendelijk verzoek. Ik geef u de ruimte om uw punt te maken, daar doe ik niet moeilijk over maar zou u nu willen afronden?

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, ik kan er een heleboel dingen bij maken, maar ik ga wel mijn hele mededeling doen, ik was halverwege, en dat wil ik ook doen. Vanaf de start van de vorige campagne hebben wij als....

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx, ik zie hier dat er twee leden... Mijnheer Hendrickx, ik zou u toch willen vragen... We zitten hier vanavond in een vol huis en dit moeten we toch niet willen met elkaar.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, ik ben er getuige van geweest dat een ex-wethouder hier uitspraken heeft gedaan die u niet hebt onderbroken.

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx, over die mededeling heb ik het niet (*niet goed verstaanbaar*). Uw mededeling over uw partij die u vanavond doet, hebt u bij dezen gedaan en ik denk dat het goed is om het daar ook bij te laten.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, ik moet zeggen dat ik en de fractie zelf bepalen welke mededelingen wij hier doen, er is niets beschreven. Het feit dat u ingrijpt in dezen is daar waar we een korte mededeling doen eigenlijk niet aan de orde. Ik wil nu schorsen om met de fractievoorzitters en met u beraad over deze situatie te hebben.

De **voorzitter**: Prima, dan schorsen we de vergadering en komen we hiernaast met de fractievoorzitters samen.

Schorsing

De **voorzitter**: Als iedereen weer de plek zou willen innemen. Mag er rust zijn in de zaal, als iedereen wil gaan zitten. Er is een schorsing aangevraagd door de heer Hendrickx en de heer Hendrickx geeft aan dat hij nog één afsluitende zin heeft. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Ik was sowieso al nagenoeg aan het eind van wat ik wilde zeggen en met het uitspreken van de laatste zin is het afgerond. Wat ik nog wilde zeggen is: we zijn blij dat we de kracht van de Wassenaarse democratie kunnen versterken. Dat was het eind van de mededeling. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Ik zie een hand van mevrouw Rogge, u gaf aan een persoonlijk feit te willen maken.

Mevrouw **Rogge**: Dank voorzitter. We hebben hier vanavond een publieke tribune vol met mensen die geïnteresseerd zijn in de politiek en ik hoop in de inhoud en niet in gedoe. Ik wil kort reageren op de Facebookdiscussie die hier de raadzaal wordt binnengehaald. Daarin wordt iemand die zich hier nu niet kan verdedigen met naam en toenaam genoemd. Dat is iets wat we hier niet moeten willen. Dus laten we vooral doorgaan met de inhoud.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Mijnheer Hendrickx, wilt u nog persoonlijk feit maken? De mededeling hebt u gehad.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, ik wil hier inderdaad een persoonlijk feit van maken. De kwestie is, op het moment dat iemand op Facebook dingen zegt zoals hij die heeft gezegd dan kan het zo zijn dat hij daar op een gegeven moment toch ter verantwoording voor wordt geroepen. Dan vind ik vanuit mijn persoonlijke positie dat dit hier moet gebeuren en ik spreek met name de VVD aan op hun interne verantwoordelijkheid voor hoe zij omgaan met kandidaat-raadsleden die zich op die manier op Facebook uiten.

De **voorzitter**: Zijn er nog andere mededelingen vanuit de raad? Dat is niet het geval. Dan ga ik naar de mededelingen van het college. Wethouder... O, de heer Nijman een persoonlijk feit?

De heer **Nijman**: Ja voorzitter. Het stoort me mateloos dat onze raad wordt misbruikt om persoonlijke vetes te willen uitvechten. Het is een persoon, een inwoner van Wassenaar, die het zijn plicht vindt om iets te doen, daar is de persoon op aan te spreken en niet een partij, dat doet iemand voor zichzelf. Als mensen in Wassenaar iets willen zeggen en op u willen reageren dan moet u met hen in debat en daar niet onze raadstijd voor willen gebruiken, ik vind dat niet gepast voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel, dat punt hebt u gemaakt. Mijnheer Hendrickx, u hebt nog een persoonlijk feit?

De heer **Hendrickx**: Ja. Het dreigt een debat te worden en dat wil ik vermijden. Het is niet zo dat ik iedereen die iets over mij zegt aanspreek, maar de omstandigheid dat hij tot de volgende verkiezingen nog in deze raad kan komen, lid van deze raad kan worden, en onder die verantwoordelijkheid op de kandidatenlijst van de VVD staat en dit soort dingen meent te kunnen zeggen, is het punt dat ik in deze raad onder de aandacht zal brengen. We hebben het in deze raad lang over bestuurscultuur gehad en zijn opmerkingen dragen nadrukkelijk niet bij aan het verbeteren van de bestuurscultuur. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Deursen, u wilt ook nog een persoonlijk feit en dat is dan echt de laatste, dan gaan we naar de mededeling aan de zijde van het college. Mevrouw Van Deursen.

Mevrouw **Van Deursen**: Dank u wel voorzitter. Ik vind het ook heel kwalijk wat hier gebeurt. Facebookberichten, ik dacht dat we eigenlijk altijd leren dat we die niet zo nauw moeten nemen, maar de heer Hendrickx schijnt het zich allemaal heel erg aan te trekken. Ik hoop toch van harte dat hij niet alles wat er staat gelooft. Ik vind het heel erg dat iemand die totaal geen deel uitmaakt van deze raad nu wordt beschuldigd. Ik wil het hierbij laten, ik vind het echt een hele rare vertoening.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Hendrickx wilde eigenlijk gaan afronden. We hebben een volle agenda.

De heer **Hendrickx**: Ja we hebben een hele volle agenda. Wat iemand die kandidaat is voor de VVD voor deze raad opschrijft heeft wel degelijk significantie. Wat een heleboel andere mensen opschrijven heeft voor mij nadrukkelijk minder significantie, maar deze persoon en de manier waarop die zich uitlaat, moet worden geadresseerd. Dat is wat ik heb gedaan met de mededeling zodat... Het is geen beschuldiging, het is een vaststelling van wat hij zegt. Ik beschuldig hem niet van iets wat hij mogelijk zou hebben gedaan, het zijn teksten die in het publiek zijn rondgedeeld. Dat is de kwestie.

De **voorzitter**: Mevrouw Hofman-de Raad.

Mevrouw **Hofman**: Ik wil toch ook graag even een mededeling doen. Niet dat ik partij wil kiezen, maar ik begrijp dat het gaat om de persoon die op wassenaarders.nl, of wat was het, anoniem een stuk heeft geplaatst. Ik vind het echt affreus dat dit kon en mocht en dat niemand is opgestaan. Dat dit is gebeurd, vind ik echt... Ik vind het echt jammer dat hier nu door andere partijen weer zo'n heisa van wordt gebruikt. Daarmee is het begonnen, een anoniem stuk op een site, dat is gewoon niet iets wat je doet en daar moet je afstand van nemen.

De **voorzitter**: Goed, we gaan naar de mededelingen aan de zijde van het college. De heer Koetsier heeft aangegeven een tweetal mededelingen te willen doen. De eerste over het actieplan Geluid.

Wethouder **Koetsier**: Ja, dank u mijnheer de voorzitter. Ik wil graag aan de raad mededelen dat het actieplan Geluid ter inzage heeft gelegen. Daar is één zienswijze op gekomen en die hebben wij beantwoord. Vervolgens heeft het college het actieplan een klein beetje veranderd goedgekeurd. Het is gepubliceerd op de gemeentelijke website en het zal ook met eenieder via het Griffioenieuws worden gedeeld. De tweede mededeling betreft het Rozenplein. Misschien is het opgevallen dat het daar extra druk is. Dit komt omdat de gemeentelijke instellingen van de verkeerslichten zijn uitgevallen en dan valt de instelling van de verkeerslichten bij default terug op die van Rijkswaterstaat. Rijkswaterstaat geeft voorrang aan het doorgaand verkeer op de Rijksweg en dan moeten de

mensen op het Rozenplein langer wachten. Daar wordt hard aan gewerkt en we verwachten dat het binnenkort is opgelost. Dank u wel mijnheer de voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dat waren de mededelingen aan de zijde van het college. De eindtijd van deze vergadering is zoals we hebben afgesproken 22.30 uur. We gaan het straks hebben over de verdere orde van de vergadering en daar komen we naar. Verder blijven de afspraken staan zoals ze zijn. Het gedeelte voor de wethouders is het gedeelte voor de raad en als u elkaar wilt ontmoeten dan kan dat verder in de Spiegelhal of de rest van het gebouw. Laten we gezien de volle raad vooral afspreken dat we goed aangeven hoelang schorsingen moeten duren en dat we ons daaraan houden zodat we ook de tijd tot 22.30 uur zo goed mogelijk kunnen benutten.

2. Vaststelling agenda

De **voorzitter**: Dan ga ik naar de vaststelling van de agenda, een paar zaken. Het college heeft naar aanleiding van de toezeggingen in de commissie Mens en Maatschappij een raadsinformatiebrief gestuurd en daarin is het voorstel gedaan om wat vanavond onder agendapunt 6a op de agenda staat, de verordening Individuele inkomenstoelag Wassenaar 2025, van de agenda af te halen. Kunt u daarmee instemmen? Dat is het geval, dan halen we dat van de agenda, bij dezen besloten. Er is een aantal moties vreemd aan de orde van de dag naar voren gebracht door mevrouw Van Leeuwen, een tweetal stuks. Trouwens eentje van mevrouw Van Leeuwen en mevrouw Hofman-de Raad over het behoud van het vrijwillig fietspad Schouwweg en een van mevrouw Van Leeuwen en de heer Hendrickx over de schone en stille bladblazers. Mijn voorstel is om deze als agendapunt 8 voor de vragenronde toe te voegen. Hebt u daar nog iets aan toe te voegen? Mevrouw Van Leeuwen. Het pasje is van de heer Hendrickx.

Mevrouw **Van Leeuwen**: Ja, moet ik eerst uitloggen?

De **voorzitter**: Als er even hulp kan komen.

Mevrouw **Van Leeuwen**: Oké, dank u wel. Ik wil nog even toevoegen dat de motie Bladblazers mede wordt ingediend door GroenLinks en Lokaal Wassenaar, er komt nog een aangepaste versie.

De **voorzitter**: Prima, dat gaan we straks bij de behandeling onder punt 8 doen, die twee moties vreemd aan de orde van de dag worden bij dezen geagendeerd. Dan is er een agendaverzoek van de heer Hendrickx om een besloten bespreking over Valkenhorst te hebben. Kunt u daarmee instemmen, is dat het geval? Ja. Dat is beslispunt 1. Mijn voorstel is om dat als laatste punt na de actualiteitsvragen te doen want dat is een besloten vergadering, dan zenden we niet meer uit en dat is logistiek vele malen makkelijker. Is dat allemaal goedgekeurd? Dank u wel. Dan gaan we naar een verzoek tot een interpellatie. De heer Hendrickx heeft een verzoek tot interpellatie over financiën ingediend, kunt u daarmee instemmen? Dat is het geval? Ja. Dan stel ik voor om dat voor agendapunt 7 te doen zodat we er straks direct mee starten. Dus voor 'Inzetten subsidieopbrengsten voor optimalisering en verduurzaming De Paauw'. Kan dat uw goedkeuring wegdragen? Dat is het geval. Dan de spreektijden. We hebben inmiddels twee bespreekpunten, namelijk De Paauw en het stuk over Valkenhorst. Kunt u ermee instemmen dat wij vanavond op die twee bespreekpunten de spreektijden van toepassing laten zijn? Dat is het geval, ik zie instemmend geknik. Dan hebben we dat bij dezen besloten. We hebben een gewijzigde agenda. Agendapunt 6a vervalt, we krijgen eerst een interpellatieverzoek, dan gaan we het over De Paauw hebben, dan de moties vreemd aan de orde van de dag, de vragenronde, dan Valkenhorst en dan de sluiting. Dan is de agenda bij dezen vastgesteld.

3. Inspreken

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de sprekers. Er is een drietal sprekers, om te beginnen mevrouw Le Pair over de cursus Politiek Actief Wassenaar. Mevrouw Le Pair, aan u. Ik geef u graag vijf minuten spreektijd en als we er bijna zijn dan zwaai ik even. Gaat uw gang.

Mevrouw **Le Pair**: Geachte college, geachte leden van de gemeenteraad en van de commissies. Ik dacht eigenlijk vanmiddag te horen dat er geen sprekers waren en aangezien wij de hele leuke cursus Politiek Actief Wassenaar hebben gedaan, dacht ik 'dan ga ik maar inspreken om te bedanken', maar nu zijn er drie, dus ik had dat misschien niet hoeven doen. Er is gevraagd of iemand van de cursisten van Politiek Actief Wassenaar vanavond zou willen spreken en ik heb me dus aangemeld. Met dit inspreken wil ik u allen heel hartelijk bedanken, ik denk namens alle cursisten, voor de cursus die bijzonder positief is ontvangen. Het was interessant, het was informerend en het was af en toen ook hilarisch. Ik wil met name Rob Gussekloo en Kees van der Kroft bedanken

voor de organisatie en hun enorme vriendelijkheid. De cursus zou echter hebben gefaald als ik niet ook van de gelegenheid gebruik zou maken mijn dankbetuiging in te bedden in wat zorgen, overpeinzingen en hoopvolle aanbevelingen of aanbevelende hoop. Er was meer animo voor de cursus dan ik had verwacht en dat vind ik een enorm positief teken want het zou heel mooi zijn als alle Wassenaarders heel erg bij de politiek betrokken waren. Ooit, heel lang geleden, was het zo dat wij taken hebben verdeeld, dus iemand die goed was in bakken, noemde zich bakker en ging brood bakken. Dan hoefde niet iedereen dat te doen en kon iemand anders bijvoorbeeld een wiel uitvinden, die kon daar weer mee aan de slag. Op een gegeven moment hadden we mensen nodig die dat allemaal een beetje lieten samenkomen en samen dingen regelden. Je had wegen nodig voor die wielen, je had die wegen ook nodig om dat brood te transporteren enzovoort. Dus de jagers, de broodbakkers en de huizenbouwers kregen steeds meer hulp van ondersteunende regelende mensen en onze samenleving groeide, maar daardoor nam de afstand ook steeds toe. Ik denk dat we in deze tijd heel goed zien dat die afstand tussen de slagers, de bakkers, degenen die al die producten maken en de mensen die alle dingen regelen veel groter aan het worden is. U krijgt ook allemaal directieven van hogerhand en met het wegnemen van de referenda, het moeilijk maken van het verkrijgen van informatie uit Wob-verzoeken en de media die door twee mediahuizen zijn gekocht, wordt het voor burgers steeds moeilijker om transparantie te krijgen en invloed op de politiek uit te oefenen. Deze cursus heeft aangetoond dat die behoefte er is en wat op mij enorm positief overkwam is dat die kloof kleiner werd. Door te weten hoe u werkt, hoe het hier wordt geregeld, welk soort beslissingen u neemt en welke commissies er zijn, komt de burger weer dichterbij degenen die het organiseren, hopelijk andersom ook, en is er ook veel meer begrip. Ik hoop dat deze cursus misschien jaarlijks of in ieder geval regelmatig kan worden gegeven, ook voor mensen die misschien niet per se in de raad willen want ik denk dat het qua begrip, saamhorigheid en zo heel veel goed doet. Ik wil u nogmaals heel hartelijk bedanken voor dat u dat hebt aangeboden. Dank u.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan geef ik nu graag het woord aan de heer Jonkman over De Paauw.

De heer **Jonkman**: Geachte voorzitter, leden van de raad en collegeleden, dank voor de gelegenheid om vanavond in te spreken. Ik sta hier als bezorgde inwoner van Wassenaar en niet omdat ik tegen onderhoud van onze monumentale panden ben, integendeel goed onderhoud is belangrijk, maar wat hier nu op tafel ligt, is niet gewoon onderhoud. Wat hier gebeurt, is een project dat alle redelijkheid en bescheidenheid lijkt te hebben verloren. De afgelopen maanden werd steeds gesproken over een renovatie van € 12 miljoen voor raadhuis De Paauw. Dat is op zichzelf een fors bedrag, maar uit De Wassenaarse Krant van 25 april 2025 blijkt dat de werkelijke kosten inmiddels zijn opgelopen tot maar liefst € 19 miljoen, € 19 miljoen. Dat is geen kleine overschrijding, dat is een totaal ander project dan waarover de inwoners van Wassenaar tot nu toe zijn geïnformeerd. Deze verhoging komt niet voort uit onvoorziene schades of acute risico's. Nee, het gaat om posten zoals € 4,2 miljoen voor procesbegeleiding, € 1,1 miljoen voor het park terwijl park De Paauw al jaren prachtig onderhouden is, € 600.000,00 voor parkeren in de moestuin en € 1,1 miljoen voor voorzieningen en aankleding. Het zijn bedragen die moeilijk te verantwoorden zijn tegenover de inwoners die iedere dag met andere uitdagingen in onze gemeente worden geconfronteerd zoals de nood voor betaalbare woningen, verkeersveiligheid, behoefte aan ondersteuning van jongeren en ouderen en de toenemende belastingdruk en inflatie. Daarom mijn dringende beroep aan u allen, neem verantwoordelijkheid, herzie dit voorstel en kom terug naar de basisvraag 'wat is nu noodzakelijk en wat kan wachten?' Mijn concrete voorstel is om de wethouder een taakstellend budget van € 6 miljoen te geven om daarmee het hoogstnoodzakelijke onderhoud voor het gebouw uit te voeren, dat is nog steeds een zeer fors bedrag. Eventuele verfraaiingen, verbeteringen of luxevoorzieningen kunnen worden geparkeerd tot de gemeente daar daadwerkelijk over beschikt en nadat een zorgvuldige afweging is gemaakt ten opzichte van andere gemeentelijke prioriteiten. Niet financieren met geleend geld en daarmee de rekening doorschuiven naar toekomstige generaties. Je moet zuinig met gemeenschapsgeld omgaan en dat vraagt om leiderschap, transparantie en de moed om 'nee' te zeggen tegen plannen die de realiteit uit het oog zijn verloren. Ik dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ten slotte geef ik het woord aan de heer Planje over het Valkenburgse Meer.

De heer **Planje**: Geachte voorzitter, geachte leden van de gemeenteraad en burgemeester en wethouders. Mijn naam is Arjan Planje, ik ben al 22 jaar inwoner van het prachtige groene dorp Wassenaar en mede-eigenaar van Gearfreak Surfcenter dat zich begin 2024 aan het Valkenburgse Meer heeft gevestigd. Zoals u waarschijnlijk bekend is, is op 1 april jl. een deel van de zuiderkade van het Valkenburgs Meer afgekald. Een klein deel van dit gebied valt onder de gemeente Wassenaar. De situatie heeft geleid tot een noodverordening, ingesteld door de gemeente Katwijk. Dit heeft verstrekkingen gevolgen voor de toegankelijkheid van het meer, voor de recreanten en onze

onderneming. Omdat meerdere overheden en instanties, waaronder de gemeente Wassenaar, erbij betrokken zijn wil ik u vandaag een aantal dringende vragen stellen. Op welke manier is de gemeente Wassenaar momenteel betrokken bij het proces rondom deze calamiteit en de besluitvorming over de maatregel? Waarom is er vanuit de gemeente Wassenaar geen eigen noodmaatregel of noodverordening genomen omdat het veiligheidsrisico ook op haar grondgebied ligt? Hoe beoordeelt de gemeente Wassenaar de huidige risico's? Welke concrete stappen onderneemt de gemeente Wassenaar om het recreatief gebruik van het Valkenburgse Meer zo spoedig mogelijk te herstellen? Heeft de gemeente Wassenaar een formele onderbouwing voor de ingestelde noodverordening van de gemeente Katwijk ontvangen? Zo ja, is deze informatie gedeeld met de inwoners en ondernemers die hierdoor geraakt worden? Als laatste, is bij de afweging van de gemeente Wassenaar ook rekening gehouden met de economische impact van de noodverordening, met name voor de lokale ondernemers zoals wij die hierdoor ernstig worden geraakt in ons voortbestaan. Wij ervaren de huidige maatregel momenteel als disproportioneel en onvoldoende onderbouwd. Als lokale ondernemer zien wij niet alleen de directe financiële schade, maar ook de impact op recreatie en het imago van het gebied. Ik roep de gemeente Wassenaar dan ook op om actief haar rol in de samenwerking met de gemeente Katwijk en andere betrokken partijen te pakken en bij te dragen aan een open en transparant proces met heldere communicatie over de voortgang en de besluitvorming. Ik dank u hartelijk voor uw tijd en aandacht en ik hoop op een constructieve dialoog en actie. Hartelijk dank.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Daarmee zijn we aan het einde gekomen aan de insprekers.

4. Notulen

De **voorzitter**: Dan gaan we naar agendapunt 4, de notulen. Het betreft de notulen van de raadsvergadering van 1 april 2025. Zijn daar nog opmerkingen over of kunnen we die onder dankzegging vaststellen? Dat is het geval, dan stellen we die hierbij vast.

5. Lijst ingekomen stukken

De **voorzitter**: Dan gaan we naar de lijst ingekomen stukken bijgewerkt tot 8 mei jl. om 12.00 uur. Gaat iedereen akkoord met de afdoeningen? Mevrouw Hibbert, gaat uw gang.

Mevrouw **Hibbert**: Dank u voorzitter. Ingekomen stuk nummer 983, brief van burger over bouwleges. Wij ontvangen graag een kopie van de reactiebrief van het college, graag ruim voor de bespreking van de Kadernota zodat het onderwerp Bouwleges waar nodig in de kadernotabehandeling kan worden meegenomen. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dat verzoek draag ik over aan het college. Dat kan toch voor de Kadernota? Ja, ik zie ja geknik, dus het antwoord daarop is 'ja'. Nog even voor de administratie, dat gaat in reactie dus het antwoord op brief 983 gaat ook naar de gemeenteraad. Kunt u verder instemmen met alle voorstellen? Dat is het geval, bij dezen vastgesteld. We hebben de hamerpunten gehad.

6. Verzoek interpellatiedebat

De **voorzitter**: Dan zijn we bij de interpellatie. Zoals u weet is een interpellatie altijd een bijzondere vorm. Degene die de interpellatie heeft... Kijk, de heer Gussekloo geeft het gebaar, de deelnemers aan Politiek Actief gaan naar de trouwzaal. Wij wensen u allemaal heel veel succes. Daarom gaan we nu even wat verschuivingen krijgen. Even één minuut ademhalen in de vergadering want dan hebben we de volle aandacht.

Schorsing

De **voorzitter**: Dank u wel. Hierbij heropen ik de vergadering. We zijn bij het interpellatiedebat en bij een interpellatie is degene die de interpellatie heeft aangevraagd degene die in eerste instantie de inleidende vragen stelt. De wethouder zal daarop antwoorden en dan is er nog de mogelijkheid voor een vervolgvraag. In onze regelingen staat dat het college maar in één termijn mag reageren, maar als er natuurlijk vragen zijn dan kijk ik u wel betekenisvol aan of u nog de mogelijkheid biedt om die tweede vraag te stellen. Zo zijn nu eenmaal de regels opgesteld. U kunt overigens ook in de tweede termijn vragen stellen, maar in de kern is in de regel opgenomen dat het college maar één keer antwoord kan geven. U kunt daar verlot toe geven, dus ik kijk u straks aan mocht dat aan de orde zijn. Ik geef het woord aan de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, dank u wel. Ik heb mezelf net even gereset om me weer helemaal op de inhoud te richten en ik hoop dat dit ons allemaal lukt. We hebben enige tijd geleden inlichtingen ex artikel 37 gevraagd betreffende investeringen 2022, 2023, 2024 en 2025. Gedateerd 30 april 2025 zijn de inlichtingen verstrekt en de kwaliteit van de informatie is zeer toereikend, die geeft een gedetailleerd beeld en voor zover ik ervan mag uitgaan een correct en compleet beeld van de cashuitgaven aan investeringen over de volledige jaren 2022 tot en met 2024. Het verzoek om inlichtingen was bedoeld ter voorbereiding op de Kadernota. De conclusie die het college heeft getrokken heeft mij echter gemotiveerd om twee verzoeken voor extra inlichtingen te doen, eveneens ex artikel 37. Ik heb de antwoorden vanochtend gekregen, mijn dank daarvoor. Terzijde, maar niet geheel onbelangrijk, wanneer je om inlichtingen ex artikel 37 vraagt, vraag je niet om conclusies, daarvoor zijn vragen ex artikel 36 of 38 bedoeld. Daar heeft het college veel meer vrijheid voor het geven van de mening en de vragen of inlichtingen inzake artikel 37 behoren warendenvrij te worden geleverd. Er is niet om de conclusie van het college gevraagd, maar nu die conclusie er wel ligt, kan die niet onbesproken blijven. Twee keer eerder heeft Hart voor Wassenaar gevraagd om een zogeheten bridge tussen in de tijd verschillende bankstanden en het college heeft twee keer geweigerd deze vraag te beantwoorden. Hart voor Wassenaar zoekt naar wegen om informatie te krijgen die nuttig is voor haar onderzoeksvraag en die onderzoeksvraag luidt: waar stroomt het geld van Wassenaar naartoe? Wij zoeken naar waar het geld van Wassenaar naartoe stroomt. De investeringen van 2022 tot en met 2024 tellen conform het antwoord van het college d.d. 30 april 2025 op tot € 25,9 miljoen en ik ga er ook zonder meer van uit dat dit de correcte weergave is. In exact dezelfde periode liep de bankstand terug van € 30,4 miljoen naar € 4 miljoen, een verschil van € 26,4 miljoen en maar € 500.000,00 verschil tussen het teruglopen van de bankstand en het doen van investeringen. De conclusie van het college luidt en die is letterlijk uit de conclusie van het college overgenomen: uit het overzicht blijkt dat een teruggang in liquiditeit komt door investeringen in onder andere infrastructuur, sport en onderwijs. Hart voor Wassenaar vindt het werkelijk fantastisch dat in ons dorp wordt geïnvesteerd, we hebben lange tijd veel geld gehad om in ons dorp te investeren en de meeste investeringen juichen wij toe. Er zijn investeringen die we niet zo toejuichen, maar dat is vandaag niet onderwerp van gesprek. Als je investeert, gaat je banksaldo naar beneden of moet je lenen wanneer je geen geld hebt. Mijn vraag aan het college is: kunt u uw conclusie uitleggen? Omdat de bedragen toevallig dicht bij elkaar liggen, lijkt het alsof u de teruggang van de bankstand volledig wilt verklaren uit de uitgaven aan investeringen of is het een simpele vaststelling dat ze toevallig dicht bij elkaar liggen, waaruit zonder nadere informatie geen conclusies kunnen worden getrokken? Dan hadden er ook geen conclusies getrokken mogen worden. Dit is het eerste onderdeel waarop ik een reflectie van de wethouder zou willen zien. De conclusies in de beantwoording zijn pertinent onjuist, er zijn meer elementen die bepalen hoe de bankstand zich ontwikkelt en daarom hebben we weer twee vragen ex artikel 37 gesteld. Het betreft de afschrijvingen over exact dezelfde periode en de desinvesteringen eveneens exact over deze periode. De desinvesteringen bedragen € 2,2 miljoen en dat is cash-in, gewoon snoeihard geld dat op de bank komt. Afschrijvingen zorgen ervoor dat de bankstand ook omhooggaat, we verdienen er in de woorden van de wethouder geld mee. De afschrijvingen in die periode bedragen € 6,1 miljoen en wanneer deze in de optelsom worden betrokken, is het zo dat de bankstand veel hoger had moeten zijn dan die nu is vanwege het feit dat deze inkomsten niet worden opgeteld bij de bankstand minus de investeringen. Er zijn nog wat andere minder betekenisvolle elementen, maar die hebben nauwelijks invloed op de conclusie. De conclusie is dat € 8,3 miljoen is weggevoerd doordat in de jaren 2022 tot en met 2024 meer geld via de lopende rekening is uitgegeven dan er inkomsten zijn geweest. Dat wisten we al, maar nu is het hard gemaakt en dat is bijna € 2,8 miljoen per jaar, een tekort op de lopende rekening. Het reflecteert het feit dat onze begroting niet wordt gerealiseerd en jaarlijks een tekort van bijna € 3 miljoen vertoont. Dan komt de toekomst op ons af en dat is ook de relevantie van waarom wij dit nu onder de aandacht brengen en we naar aanleiding van de reactie van het college niet wachten tot de kadernotabespreking. Dan komt de toekomst op ons af met het ravijnjaar, dat is nu echt het volgende jaar, verdere lastenverzwaring in de toekomst, afschrijvingen, rente, GR'en, autonome kostenstijgingen als zekerheid dat die zich in de nabije jaren zullen voordoen. Al eerder heb ik de woorden 'financieel wanbeleid' en 'niet in control' in de mond genomen. De werkelijkheid is niet meer iets op grote afstand, maar omringt ons nu en die werkelijkheid is niet mooi. Ik zou de wethouder willen vragen te reflecteren op het eerste, de conclusie, en het tweede, het meer uitgeven. Hij is in het bezit van de tekst, dus u weet waar ik het over heb. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de wethouder van Financiën.

Wethouder Van Doeveren: Ja voorzitter, dank en dank ook voor de vragen. Wij praten natuurlijk vijf keer per jaar over de begroting, de investeringen, bezuinigingen en ombuigingen, bij de Kadernota, de begroting, de voorjaarsnota, de Kadernota, de najaarsnota en de jaarrekening en gelukkig zegt de provincie elk jaar dat onze begroting op orde is. Wat betreft de vragen. Waar stroomt het

geld naartoe? Dat vind ik eigenlijk een aparte vraag omdat we ons natuurlijk elk jaar in de jaarrekeningen en bij de investeringsagenda rekenschap geven van waaraan we ons geld uitgeven. Dat geven we inderdaad voor het grootste gedeelte uit aan nieuwe investeringen in een sporthal, internationaal onderwijs, wegen, infrastructuur, zaken die Wassenaarders letterlijk in de praktijk zien. Ik dank hem ook voor zijn waarderende woorden over de aangeleverde informatie die hij vorige week en vanochtend heeft gekregen, waarin we tot op de euro kunnen uitleggen waaraan dat investeringsgeld is uitgegeven. Dan een reflectie op de punten van de heer Hendrickx. Nee, kijk de conclusie, een van de conclusies moet ik zeggen want financiën is een heel breed en complex onderwerp of het wordt heel complex gemaakt, is dat onze bankstand terugloopt door de investeringen die we hebben gedaan in infrastructuur, onderwijs, sport et cetera met de investeringslijst van € 27 miljoen. Dat is eigenlijk iets wat het college al sinds het najaar van 2023 in beantwoording aan de heer Hendrickx laat weten. De vraag over de bridge, ik heb dat echt nagezocht. Hij stelt dat die vragen niet zijn beantwoord, maar we hebben op 24 oktober 2023 en op 18 juni 2024 een brief gestuurd om die bridge zo goed mogelijk uit te leggen en de algemene conclusie is al vanaf 2023, en ik denk al veel langer voor de jaren die hij noemt, dat in algemene zin de teruglopende bankstand wordt verklaard door maatschappelijke investeringen zoals een nieuwe sporthal op de Dr. Mansveltkade die zich vertalen in een hogere materiële vaste activa en in een lagere bankstand. In jaar- en maandrapporthages krijgt de heer Hendrickx ook te horen hoe de bankstand gedurende het jaar verloopt. De peildatum is ook essentieel want in de maand dat de belastinginkomsten binnenkomen, hebben we weer een hogere bankstand dan de bankstand drie maanden later in datzelfde jaar. We hebben gedurende het jaar natuurlijk honderdduizenden betalingen, inkomsten en uitgaven. Dan stelt hij: is er meer dan alleen de investeringsuitgaven waardoor de bankstand terugloopt? Ja natuurlijk is dat zo, dat vertellen we ook elk jaar netjes bij de jaarrekening. Ik verwacht dat we in 2025, over 2024 dus, een positieve jaarrekening hebben, maar de afgelopen jaren hebben we natuurlijk best wat incidentele onttrekkingen gehad, bijvoorbeeld de sporthal stond erin, de reorganisatie van de WODV, de implementatie van het Sociaal Domein, voorbereidingskosten voor woningbouwprojecten, de gemeentewinkel, de werf of Kerkehout en de invoering, heel belangrijk, van de Omgevingswet. Daarnaast is er ook een bedrag aan voorzieningen uitgegeven om bijvoorbeeld het riool en het beheer van de openbare ruimte op orde te houden. Wil dat zeggen dat er geld weglekt? Nee, we weten waaraan het wordt uitgegeven. Dat betekent ook dat we wel degelijk steeds een sluitende begroting hebben gehad, maar het kan best zijn dat je buiten de begroting incidenteel geld hebt uitgegeven waardoor de bankstand inderdaad verder naar beneden is gegaan dan je sec aan de begroting kunt zien. Alle structurele inkomsten worden door structurele uitgaven gedekt. In 2024 hebben we bij de Kadernota € 5 miljoen aan bezuinigingen en maatregelen genomen om Wassenaar financieel op orde te houden en over twee maanden bij de Kadernota hoop ik op voorstellen van uw raad en uiteraard vanuit het college om die lijn vast te zetten en waar nodig bij te sturen zoals we dat elk jaar moeten doen. Dat verklaart deels ook zijn vraag over het verschil tussen wat er aan investering is uitgegeven en wat feitelijk in de bankstand is teruggelopen. Dat kun je niet een-op-een vergelijken. Het is dus ook meer dan alleen de investeringen, maar op het lijstje bij de beantwoording van de vragen staat € 27 miljoen aan investeringen en het klopt dat op dat lijstje inderdaad de grootste investeringen waren in sport, onderwijs en infrastructuur zoals de heer Hendrickx noemde. Er is geen sprake van wanbeleid en dan praat ik niet alleen over dit college maar ook over voorgaande colleges, ik vind dat we juist heel snel kunnen laten zien hoe elke euro wordt uitgegeven. Ongeacht de politieke keuze die we met elkaar maken, blijft Wassenaar financieel op orde.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik even rond, zijn er bij andere fracties aanvullende vragen? Dan geef ik de heer Hendrickx de mogelijkheid. Dat is het geval bij mevrouw Rogge. Ik inventariseer eenmaal. Mevrouw Rogge en dan geef ik daarna de heer Hendrickx het woord voor een aanvullende vraag. Daarna ga ik u vragen of u, als u vragen stelt, wilt dat de wethouder antwoordt. Mevrouw Rogge.

Mevrouw Rogge: Ja, dank voorzitter. Voordat ik op de inhoud inga, eerst iets over de vorm. We hadden hier ook mensen op de tribune die de training Politiek Actief volgen. Een interpellatie is een zwaar middel dat doorgaans voor prangende actuele kwesties wordt ingezet. Ik denk aan Tilburg waar tijdens corona een vergunning werd verleend voor een groot feest. Wij vinden dat je zuinig met dit middel moet omgaan. We hebben uit collegialiteit ingestemd met dit interpellatiedebat, maar dat betekent niet dat wij dit onderwerp prangend vinden want de financiën staan er in Wassenaar goed voor. Dat lichtte de wethouder zojuist toe en dat zeggen niet alleen wij van wc-eend, dat concluderen ook onze onafhankelijke accountant en onze toezichthouder, de provincie. Op verzoek van de VVD heeft de provincie in april jl. een toelichting gegeven in Wassenaar. Wassenaar heeft een unieke positie in de regio en misschien wel in Nederland. We hebben nog vet op de boten, we hebben een hoge solvabiliteit, dus we kunnen onze uitgaven met inkomsten betalen. We hebben ook een goede weerstandsratio, we hebben een buffer om tegenvallers op te vangen en

dat komt door jarenlang gedegen financieel beleid. We staan voor een financiële uitdaging omdat het rijk ons kort, maar we hebben vroegtijdig maatregelen genomen en voor deze lopende begroting al bezuinigd, omgebogen en de lasten verhoogd. Ik heb een vraag aan de heer Hendrickx, dat mag ook in een interpellatiedebat.

De **voorzitter**: Nee, dat mag niet.

Mevrouw **Rogge**: Oh, ik wil de heer Hendrickx dan oproepen om straks bij de Kadernota met concrete voorstellen te komen. Wij horen in deze raad altijd geroep vanuit de zijlijn, maar ik heb nog nooit een concreet voorstel gezien. Daartoe zou ik de heer Hendrickx willen oproepen. Dan sluit ik af voorzitter. Wat de VVD betreft is ons huishoudboekje op orde en dat betekent dat we door kunnen met onze plannen voor Wassenaar, we kunnen blijven investeren in een levendig dorp. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Gankema, u had een punt van orde.

De heer **Gankema**: Ja, punt van orde dan wel een persoonlijk feit. Er wordt gezegd dat Hart voor Wassenaar vandaag een interpellatiedebat aanvraagt waar twijfels bij zijn, maar laat het dan ook een interpellatiedebat zijn en geen politiek statement dat hier door verschillende partijen wordt gedaan. We stellen de vragen aan het college en dat is de vorm van dit interpellatiedebat.

De **voorzitter**: Bij dezen gemaakt. Mijnheer Hendrickx, hebt u nog behoefte aan vragen of een reactie op het college?

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. Ik heb de wethouder... Nee, laat ik beginnen met wat mevrouw Rogge heeft gezegd. Het is inderdaad zo dat iedere partij bepaalt of die een interpellatiedebat houdt of niet en het is de raad die beslist om daarin mee te gaan of niet in mee te gaan. Ik denk niet dat het zo is dat wij maandelijks om interpellatiedebatten vragen, maar in dit geval was het antwoord van het college dusdanig dat wij het noodzakelijk vonden om direct om dat interpellatiedebat te vragen. Dat is 1 en 2, voordat ik inga op wat de wethouder heeft gezegd. Wij zijn hier geweest en kennelijk is dat inderdaad op uitnodiging van de VVD geweest om twee mensen van de provincie hier uit te nodigen om uit te leggen wat zij ervan vonden. Het gaat niet om namen, maar het was wel een openbare bijeenkomst. Een van de twee mensen van de provincie zei 'Wassenaar is heel gezond' en een van de dingen was dat Wassenaar geen schuld heeft. Wassenaar heeft geen schuld, heeft nog € 2 miljoen in de kas en uit dien hoofde zijn wij gezond. Iedereen zal onderschrijven dat wij gezond zijn, maar zijn uitleg was dat de provincie vooral toezicht op de houdbaarheid van de schulden houdt. Dat is waar het om gaat, dat is waar de provincie toezicht op houdt. Zolang je geen schulden hebt, dat is de eerste zin die hij zei, 'wij zijn er om goed te controleren dat gemeenten niet in een schuldenpositie die onhoudbaar is komen want wij als provincie staan garant voor die schulden', dat is hun toezicht. Ik vind het belangrijk om in te gaan op de opmerkingen en het debat dat daarop volgde want dat haalt het verkeerde beeld enigszins weg. Ik zei tegen hem dat ik vond dat de financiële toestand van Wassenaar helemaal niet zo goed is. Ik noemde als voorbeeld 'alles is nieuw en je hebt € 10 miljoen schuld of alles is heel oud en je hebt geen miljoen schuld', dat is een beetje de redenering die wordt vastgehouden. Zijn collega, ik denk dat het zijn baas was, stapte toen in de discussie en stelde zich heel wat evenwichtiger op in die discussie hierover. Dus om dit als argument te gebruiken, moet u ook alles vertellen wat er is gezegd en dat is iets genuanceerder dan wat u zojuist hebt voorgesteld. Wat betreft de wethouder. Ja, niet anders dan wat ik had verwacht. De aanleiding is de conclusie die het college trekt in de waardenvrije beantwoording van vragen, anders waren die vragen niet gesteld en was de informatie in dank overgenomen. We krijgen een heel verhaal over dat we heel veel investeren en ik heb ook al gezegd dat we daar heel blij om zijn. De kwestie die wij onderzoeken is: stroomt er geld uit Wassenaar? Hij zegt 'ja, we zijn in evenwicht en alle positieve dingen komen eruit'. Ik wil de wethouder vragen om nog eens goed te kijken naar de jaarverslagen van de afgelopen jaren want daar is dat evenwicht, ook door de provincie geconstateerd, structureel niet aanwezig, dat is de werkelijke performance. Nogmaals, het echte debat over onze financiële toestand komt met de Kadernota en zeker met de begroting. Het was niet mijn bedoeling om hier een discussie te hebben over de toestand van Wassenaar op dit moment. We hebben nog steeds geen schuld, dat is hartstikke mooi, we weten ook wat we moeten gaan investeren en daar schrikken we van. Ten slotte is het zo dat is aangetoond dat er een gat van ruim € 8 miljoen tussen uitgaven en inkomsten in het nadeel van de uitgaven over de afgelopen drie jaar is. Ik ben blij dat we dat in ieder geval hebben vastgesteld, dan weten we ook met welke instelling we de kadernotabespreking moeten ingaan want dat is dan een feit. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dat was volgens mijn verder geen vraag meer aan het college en volgens mij kunnen we het interpellatiedebat afronden. Ik heb namelijk geen vragen gehoord, dat heb ik juist geconstateerd. Bij dezen afgerond.

7. Inzetten subsidie-opbrengsten voor optimalisering en verduurzaming De Paauw

De voorzitter: Dan gaan we naar... We gaan eens even de inventarisatie... Want we gaan naar het eerste besprekingspunt, Inzetten subsidie-opbrengsten voor optimalisering en verduurzaming De Paauw. Ik heb in ieder geval gezien dat mevrouw Rogge-Schneider een amendement heeft ingediend, dan geef ik u als eerste het woord. Wie wil verder nog het woord? Ik ga inventariseren. De heer Stallinga. Wacht even hoor, ik kijk verder rond, de heer Van Smirren. Ik kijk verder rond, de heer Krabbendam nummer 4. Sorry ja 1, 2, 3, ik moet het goed opschrijven. 5, de heer Gankema, 6, de heer Paulides. Verder niemand het woord? Mevrouw Hibbert, nummer 7 en de heer Hendrickx nummer 8. Vanaf heden is het een besprekingspunt. Spreektijden zijn dus van toepassing zoals u weet en ik geef graag het woord aan mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, De Paauw hoort bij Wassenaar. Vanaf de Rijksstraatweg kun je dit prachtige Pruisische paleis al zien liggen en ook als wandelaar of fietser door het omringende park kun je er niet omheen. Veel Wassenaarders zijn hier getrouwd of hebben andere dierbare herinneringen aan De Paauw. Onze inwoners willen dit rijksmonument voor Wassenaar behouden en hierover hebben zij de afgelopen jaren actief meegedacht. Zij concludeerden onder meer dat dit icoon van Wassenaar, dus zowel het raadhuis als het park, voor iedereen toegankelijk moet zijn en dat die twee elkaar ook moeten versterken, dat de historie moet worden gekoppeld aan de uiteindelijke invulling. Dus dit is hét centrum voor de lokale democratie, hier vestigt de raad en burgemeester en wethouders, het college. De inwoners concluderen ook dat dit een locatie moet blijven om te trouwen en een plek moet zijn voor cultuurbeleving inclusief een kleinschalige horecafunctie. De buitenkant is de afgelopen jaren al opgeknapt en nu is de binnenkant aan de beurt. In februari 2022 heeft deze raad € 12,23 miljoen beschikbaar gesteld voor de restauratie van de binnenkant zoals de restauratie van de stijlkamers, de trouwzaal, die worden hoogwaardig afgewerkt en de rest van De Paauw wordt functioneel verbouwd voor gebruik door een moderne ambtelijke organisatie. Denk aan vergaderruimtes, maar ook een lift om 90% van de werkruimtes voor iedereen toegankelijk te maken. Voorzitter, het was een lange inleiding want dat we De Paauw aan de binnenkant gaan schrappen... Of gaan schrappen, nou we gaan wat verf schrappen, maar dat we De Paauw aan de binnenkant gaan opknappen, dat is al besloten. Vandaag ligt een aanvullend voorstel voor dat gaat over de verduurzaming, optimalisatie van de zolder en tijdelijke huisvesting van de raad in het politiebureau. Ik ga nu in op deze drie punten. Allereerst verduurzaming. In deze tijd waarin klimaatverandering tot onze spijt steeds zichtbaarder wordt, is het goed om bij een omvangrijke verbouwing als deze verduurzamingsopties mee te nemen. Met de maatregelen die in het voorontwerp staan, wordt in De Paauw straks 41% energie bespaard en dat is heel goed en fors, zeker voor een rijksmonument. Dit kan nog meer worden met een warmtepomp en daarvoor is nu een aanvullend voorstel aan de raad voorgelegd. Die heeft een acceptabele terugverdientijd en de VVD vindt dit dan ook een goed voorstel, maar misschien zijn er meer mogelijkheden. In de buurt wordt onderzoek gedaan naar verduurzaming middels een warmtenetwerk en mogelijk zijn daar koppelkansen mee te maken, dat hoorden wij van een spreker in de commissievergadering. Op ons verzoek gaat het college dit onderzoeken. Hierbij wil ik mede namens D66 graag een amendement indienen waarmee het eventueel ook mogelijk wordt om voor een warmtepomp te kiezen die ook aan het warmtenetwerk van de buurt kan worden gekoppeld. Ik dien het amendement hierbij in.

De **voorzitter**: Hiermee maakt het onderdeel uit van de beraadslaging en krijgt het de letter A.

Mevrouw **Rogge**: Dan de zolder. Het is goed om zoveel mogelijk...

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van de heer Hendrickx. De Heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja dank u wel, een vraag aan mevrouw Rogge. We praten over ontwikkelingen in de buurt en de ontwikkeling bij dit pand. We hebben een behoorlijke planning van de ontwikkeling van de renovatie van dit pand, een horizon van drie tot vier jaar, en ik verwacht niet dat we daar heel veel van afwijken. Loopt dat synchroon met de ontwikkelingen in de buurt ten aanzien van warmtewinning zoals zij dit voorzien en de komende jaren gerealiseerd zouden willen hebben want als dat niet zo is dan wordt het heel lastig om dat wel gezamenlijk op te pakken.

De **voorzitter**: Mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Ik denk dat dit ook hoort bij wat het college moet onderzoeken, of het mogelijk is om dat te doen. Ik begrijp dat je misschien ook in een latere fase pas zou kunnen kijken wat wel synchroon loopt met de buurt om te koppelen als er mogelijk een warmtepomp komt, maar dat is precies iets waarvan ik denk dat het wel even zorgvuldig moet worden bekeken.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx, aanvullend.

De heer **Hendrickx**: Ja, dan toch. Ik ben het met u eens en op zich zijn we er ook best voorstander van om te kijken of dat gemeenschappelijk kan worden opgepakt. De kwestie is wel dat je op een gegeven moment moet besluiten om dit pand te verwarmen en je kunt niet een paar jaar wachten met het opwekken van die warmte tot de buurt zover is want dan hebben we een probleem, dan zitten we veel langer in het politiekantoor dan we wensen en als we hierin terechtkomen, kun je bijna weer aan een renovatie beginnen. Hoe wilt u die periode daartussen oplossen?

De **voorzitter**: Mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Dank voorzitter. De warmtepomp is aanvullend op de verwarming van dit gebouw, de cv-ketel blijft ook staan.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: We blijven hier dus wel een eigen warmtevoorziening houden.

De **voorzitter**: Mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Ja dat...

De heer **Hendrickx**: Oké prima, duidelijk.

De **voorzitter**: Oké. U was naar de zolder gegaan.

Mevrouw **Rogge**: Dat klopt, we gaan naar boven. Het is goed dat hier op deze plek zoveel mogelijk ambtenaren bij elkaar komen, dat verbetert de samenwerking en dan kunnen ze elkaar snel vinden. Daarbij past dat je zoveel mogelijk werkplekken op deze locatie creëert en dat je, als er een mogelijkheid op de zolder is, je die mogelijkheid ook benut. Als we dat niet zouden doen, blijven die werkplekken natuurlijk toch gewoon nodig, dan zouden we die elders moeten zoeken en dat zal ook geld kosten. Met dit aanvullende voorstel van het college worden vier extra werkplekken op zolder gecreëerd, wordt ook een overlegruimte vergroot, er komen belcellen, dakramen voor extra daglicht en de vluchtroute wordt verbeterd. De VVD gaat dan ook akkoord met dit voorstel.

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Wederom dank u wel. Tijdens de behandeling in de commissievergadering hebben we ook gezegd 'je kunt het voorstel an sich plat nemen, en het tot ons nemen'. In dat voorstel zitten niet heel veel gekke dingen en op zich is het voorstel losstaand niet onredelijk, laat ik het zo maar formuleren, maar als dit voorstel door de raad wordt aangenomen, legitimeer je een eerder raadsbesluit, namelijk het raadsbesluit van 1 februari 2022. Op het moment dat je dit legitimeert, accepteer je ook dat het raadsbesluit van 1 februari 2022 nog steeds staat. Nu is mijn vraag aan u... Er zijn redenen, laat ik het voorzichtig formuleren, om aan te nemen dat dit raadsvoorstel niet meer uitvoerbaar is. We hebben twee kaders, 1 is het inhoudelijke kader, wat krijgen we ervoor, en 2, wat gaan we ervoor betalen? We hebben uit verschillende informatie in opdracht van het college vernomen dat het of onder de basis duikt of meer dan de € 12,23 miljoen gaat kosten.

De **voorzitter**: Wilt u afronden, uw interruptie is over de minuut heen.

De heer **Hendrickx**: Ik probeerde mijn vraag uit te leggen.

De **voorzitter**: Ja maar de klok, we hadden afgesproken dat een interruptie een minuut duurt.

De heer **Hendrickx**: Sorry, ik ben er voorbij, ik had het in de gaten moeten houden. Mijn vraag is: legitimeert u dat besluit waarvan wij vinden dat het niet meer uitvoerbaar is?

De **voorzitter**: Mevrouw Rogge.

De heer **Hendrickx**: Excuses, ik had de tijd in de gaten moeten houden.

De **voorzitter**: Gaat uw gang.

Mevrouw **Rogge**: Ja dank voorzitter. Ja, wij legitimeren dit besluit. Het is een democratisch genomen besluit en in de informatie die wij ook van het college hebben wordt aangegeven dat de uitvoering nog steeds kan plaatsvinden binnen de kaders die de raad heeft gesteld.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik zal de tijd nu echt goed in de gaten houden. Inmiddels is aangetoond dat dit niet kan en het rapport van RYSE heeft daar nadrukkelijk een materiële betekenis in. Voor het bedrag van € 12,23 miljoen kan de base niet meer worden uitgevoerd en als je de base wilt uitvoeren dan ben je meer dan € 12,23 miljoen kwijt. Dat staat daar en bent u het met me eens dat waar eventuele bezuinigingen kunnen worden gerealiseerd op geen enkele wijze is aangetoond wat die bezuinigingen zijn en welke consequenties die voor de renovatie van dit pand hebben?

De **voorzitter**: Mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Ik moet even nadenken. Wat bedoelt u, wat wilt u weten aan bezuinigingsopties?

De **voorzitter**: Graag nog de concrete vraag.

De heer **Hendrickx**: Ik weet niet welke concrete... Dat is het probleem van de hele zaak, wij weten niet welke concrete bezuinigingsopties er zijn. Het college geeft aan dat het bereid is om de renovatie te verminderen om niet boven de € 12,23 miljoen uit te schieten. Dat is wat het zegt en dan zouden wij graag willen weten wat dan wordt verminderd en dat gaat verder dan alleen de € 576.000,00 voor het plafond en de Fries. Er is meer nodig om niet boven de € 12,23 miljoen uit te komen en het college heeft niet aangegeven op welke wijze het wel aan het kader van de inhoud en de € 12,23 miljoen wil voldoen.

De **voorzitter**: Mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Uit de informatie die ik heb en zoals ik het ook van het college heb begrepen, is het mogelijk om aan alle inhoudelijke kaders te voldoen. In dat kader is juist best wel iets goeds gebeurd. We gaan nu best wel op een raadsbesluit uit 2022 in, maar er is al vooruitgedacht en er is al gezegd: mochten we door de tijd worden ingehaald, mochten de kosten stijgen dan heeft het college straks de bevoegdheid om, u noemde het al, de Fries, het plafond en er was nog iets niet in de verbouwing mee te nemen als we daarmee wel binnen dat financiële kader van die € 12,23 miljoen blijven. We hebben best wel een mooie presentatie van RYSE gehad, die heeft laten zien wat er allemaal aan De Paauw gaat gebeuren. Dat is volgens de inhoudelijke kaders en dat blijft ook nadrukkelijk binnen het financieel kader.

De **voorzitter**: Goed, zullen we deze... want de interruptie is nu al in drieën gegaan.

De heer **Hendrickx**: Ik wil één slotopmerking maken.

De **voorzitter**: Dat mag.

De heer **Hendrickx**: Ik hoor wat mevrouw Rogge zegt en ik zal daar in mijn bijdrage op deze avond nader op ingaan.

De **voorzitter**: Mevrouw Rogge, gaat u verder.

Mevrouw **Rogge**: Dank voorzitter. Dan ga ik verder met punt 3 uit het besluit dat voorligt. Dat is het politiebureau als tijdelijke huisvesting voor de gemeenteraad. Er zijn verschillende opties onderzocht en dit lijkt de VVD de beste optie. We krijgen hiermee binnen onze gemeentegrenzen permanent ruimte tot onze beschikking, een grote zaal waar we kunnen vergaderen en waar we publiek kunnen ontvangen met de mogelijkheden voor break-outs en audiovisuele middelen. Kortom, ook de VVD gaat hiermee akkoord. Voorzitter, tot slot. Besturen is keuzes maken en vooruitdenken over wat goed is voor Wassenaar. We hebben in deze periode al veel voor Wassenaar bereikt, denk aan onderhoud aan schoolgebouwen, investeringen in sport, in een sporthal, en we hebben een

besluit genomen over woningbouw. Een investering in ons eigen bestuurscentrum is van belang voor de lokale democratie en laten we vooral doorgaan met de uitvoering van deze plannen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Stallinga.

De heer **Stallinga**: Voorzitter, De Paauw. Het voorstel behelst inderdaad een drietal onderdelen. Ik stel vast dat de portefeuillehouder alsmede de ambtelijke staf van de gemeente Wassenaar zich bijzonder serieus hebben ingezet bij de beantwoording van de vele vragen vanuit de raad tijdens de afgelopen commissievergaderingen, waardering daarvoor. Een van de onderdelen is het politiebureau als mogelijke tijdelijke huisvesting. Ik denk dat in onze commissievergaderingen de belangrijkste criteria, waaronder flexibiliteit en de beschikbaarheid van ruimte heel duidelijk geschetst en goed gemotiveerd zijn. Er zijn verschillende oplossingsrichtingen gepresenteerd, onderzocht en goed onderbouwd en de keuze voor het politiebureau lijkt ons onderaan de streep gezien de benodigde beschikbaarheid en flexibiliteit goed verdedigbaar. Bovendien spreekt het onze fractie aan dat de uitbater geen reguliere externe commerciële partij is. Ik moedig de portefeuillehouder aan om te onderzoeken of die verhuizing wellicht per Q2 2026 aantrekkelijker is dan meteen op 1 januari 2026, een beetje in lijn met wat de heer Gankema eerder voorstelde. Het aspect van de verduurzaming. Dat sluit natuurlijk heel goed aan op ons gemeentelijke streven om onze CO₂-uitstoot te verlagen, ook in lijn met het geldende Akkoord van Parijs. Verduurzaming resulteert in subsidie en de terugverdientijd is minder dan twintig jaar. Houden we echter rekening met de te verwachten stijgende energiekosten dan wordt dat beeld gunstiger, we vingen zelfs op dat de terugverdientijd kan worden verkort tot twaalf jaar. Ik denk ook dat de wijze van verduurzaming, een warmtepomp, bewezen technologie voor verduurzaming is, zowel in de zomer met koeling als in de winter met verwarming. Ik denk dat dit technisch gezien een verstandige richting is. Gelet op het bovenstaande vanuit de CDA-fractie steun voor dit onderdeel. Het is een investering in beproefde technologie waarvan nut en noodzaak zijn aangetoond en daar bovenop blijvend ecologisch en blijvend economisch rendement. Ten slotte mijnheer de voorzitter, de verbouwing van de zolder. Ik heb eerder vastgesteld dat dit eigenlijk geen partij-ideologisch thema zou moeten zijn, iedere partij zou naar hetzelfde dienen te streven. Dat wil zeggen optimale langetermijnhuisvestingskosten per kantoormedewerker binnen bepaalde randvoorwaarden zoals Arbo-compliance, veiligheid en toegankelijkheid, al die kwesties. We willen natuurlijk allemaal voorkomen dat we voor onnodige uitgaven worden gesteld, ik denk dat dit voor deze hele raad leidend is. De timing voor de verbouwing van de zolder tijdens de gehele verbouwing is natuurlijk optimaal, die is logisch, het is goedkoper en met het minste ongemak. Bovendien bezitten wij deze vierkante meters al, dat is ook een economische motivatie om dit heel serieus te nemen. Toch hebben wij een aantal vragen rondom het nut en de noodzaak van de upgrade van de zolder aan de portefeuillehouder en ook wat vragen ten aanzien van de financiële gevolgen en de betekenis van dit pand voor Wassenaar. De eerste vraag. Kan eigenlijk worden gemotiveerd dat de negen extra zolderwerkplekken nodig zijn voor de huisvesting van de ambtelijke staf, dat dit echt een must-have is, ook tegen de achtergrond van de huidige bestaande gemeentewinkeloptyes? Wellicht kan de portefeuillehouder iets schetsen over die gemeentewinkeloptyes. Onderaan de streep zijn die negen extra plekken een must-have. Met andere woorden overcapaciteit qua werkplekken zal niet aan de orde zijn bij de ontwikkeling van deze negen extra zolderplekken. Dan een vraag aan de portefeuillehouder. Kan worden toegezegd dat als gevolg van de negen extra te ontwikkelen zolderwerkplekken negen werkplekken minder op de gemeentewinkel dienen te worden ontwikkeld en dat dit onderaan de streep voor Wassenaar financieel aantrekkelijker is? Kan daarnaast worden gemotiveerd dat het kaderkrediet van die € 12,3 miljoen geen mogelijkheid biedt om ruimte vrij te maken ten behoeve van de zolderrenovatie? Onze fractie stelt vast dat die € 12,3 miljoen drie jaar geleden is vastgesteld, de inflatie is natuurlijk bekend, de bouwkosten zijn enorm gestegen en dit is eigenlijk ook een boodschap aan ons allemaal, we worden hier ook geconfronteerd met de prijs van in actie, wachten of uitstel. Dat is iets wat wij ons collectief kunnen aanrekenen. Daarnaast een heel belangrijk punt. Raadhuis De Paauw bevat een ongekend potentieel als wat ik noem een centraal gemeenschapshuis in Wassenaar. Ik ben benieuwd in hoeverre dit terugkomt in de plannen rondom De Paauw. Afrondend, de discussie rondom de noodzakelijke renovatie van De Paauw is eigenlijk heel sterk volgens financiële invalshoeken verlopen. Dat is voor het CDA natuurlijk ook noodzaak, maar het is niet het enige verhaal. Als CDA willen we ook graag benadrukken hoe beeldbepalend dit gebouw voor Wassenaar is, echt een heus paleisje binnen onze gemeentegrenzen en dat al 200 jaar. Dat wij als Wassenaarsers dit historisch geschenk van ons voorgeslacht, dit gemeenschapshuis, willen doorgeven aan de volgende generaties voor de komende zestig jaar is ook rentmeesterschap. Ik dank u.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Dan gaan we naar de heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Ja, dank u wel voorzitter. Allereerst wil ik de wethouder en de ambtelijke ondersteuning bedanken voor de vele informatie die zij de afgelopen weken aan de raad hebben gestuurd. Vooral alle informatiebrieven en het e-mailverkeer van de afgelopen maanden doen vermoeden dat we een nieuw besluit over de renovatie van De Paauw gaan nemen. Het gaat vanavond over het voorstel van het college om de zolder te optimaliseren en om de raad vanaf 2026 in het politiebureau te laten vergaderen. Het is wat ons betreft van belang om kritisch te zijn op de kosten en die scherp in het oog te houden. Het is het financieel meest omvangrijke project dat onze gemeente tot op heden heeft gehad. De huidige raad bouwt voort op het genomen besluit van de vorige raad en wat daar is besproken in de vergadering van 1 februari 2022. Het gaat zoals gezegd om veel geld en het mag niet zonder goede redenen worden overschreden. Dat vond ook de vorige raad en dat vindt deze raad waarschijnlijk ook. Om die overschrijding voor te zijn, heeft ook de raad het opvolgend college ruimte gegeven om binnen de kaders nog keuzes te maken en de keuze om te volstaan met alleen een opknapbeurt van de Fries en de balustrades vinden we in dat kader logisch. De PvdA-fractie ziet overigens nog wel opties om de zogenaamde stijlkamers te versoberen, maar dat terzijde. Misschien is dat ook een antwoord op de vraag van de heer Hendrickx die aan de andere afgevaardigden vroeg om te kijken waarop we nog verder kunnen bezuinigen.

De **voorzitter**: Dat roept een interruptie van de heer Gankema op. De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ja, het is een verduidelijkende vraag. De heer Van Smirren doet het voorstel om wellicht wat op de stijlkamers te bezuinigen.

De heer **Van Smirren**: Nee.

De heer **Gankema**: Nee en daarom stel ik de vraag. Ik hoorde u toch iets in die trant zeggen, dus licht u het nog even toe.

De **voorzitter**: De heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Dank voor de vraag, dat doe ik graag. Ik heb de notulen van de vorige raad erop nageslagen. Ik was er zelf ook bij aanwezig. De vorige raad heeft het college de ruimte gegeven om binnen de kaders een deel van goed naar basic te versoberen. De Fries is genoemd en de balustrades volgens mij niet, maar dat lijkt me ook een logisch onderdeel, dat is ook peanuts. Er is wel gesproken over de stijlkamers, de burgemeesterskamer, de Pieter Twentzaal, dat telt op tot vijf ruimtes. Als het college door inflatie, verhoging van de bouwkosten of andere tegenvallers die € 12,3 miljoen dreigt te overschrijden dan denk ik dat het college zonder dat het naar de raad moet daar nog ruimte kan vinden om het een en ander aan te passen en te versoberen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Smirren, als u de microfoon zou willen uitzetten dan geef ik het woord aan de heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ja, dat is toch interessant want we hebben in ieder geval aanwijzingen dat de begroting zoals die nu er ligt moeilijk haalbaar is. We hebben het RYSE-beoordelingstraject gehad, maar we hebben ook een paar keer gevraagd om de begroting van het voorlopig ontwerp te krijgen, u hebt dat ook kunnen zien. Ik moet zeggen dat die begroting op zo'n hoog abstractieniveau is dat je daar in mijn visie geen soep van kunt maken, ik kan mijn controlerende taak wat dat betreft niet voldoende uitvoeren. Kunt u naar eer en geweten zeggen dat u met de begroting die u hebt gezien voldoende inzicht in de kosten hebt?

De **voorzitter**: De heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Ja, dat denk ik wel. Voor zover ik dat kan nagaan ben ik van mening dat het college blijft binnen het budget dat de raad ooit beschikbaar heeft gesteld, het krediet. Ik ga ook te goeder trouw uit van de mededeling van de wethouder dat we op koers liggen wat dat betreft, dus dat is een aanname.

De **voorzitter**: Dat waren interrupties in tweeën of heb u nog een afsluitende opmerking?

De heer **Gankema**: Als het mij is gepermitteerd, wil ik daar een afsluitende opmerking over maken. Dit is een enorm groot project met een enorm bedrag. We gaan richting de € 20 miljoen en we hebben als raad met zijn allen afgesproken dat we op dit dossier de controle beter en eerder zouden doen dan bij andere projecten omdat het risico dat dit fout gaat zo groot is. Vandaar dat ik de nadruk erop leg dat we meer op de bal moeten zitten.

De **voorzitter**: Dank u wel. Nog een interruptie van de heer Hendrickx. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, dank u wel. Wanneer de heer Van Smirren spreekt, luister ik meestal goed. Ik was niet van plan om hierop te interrumperen tot het moment waarop hij zei dat hij vertrouwt op de informatie die door het college werd gegeven. Ik sluit mij aan bij de heer Gankema die zegt dat dit het grootste project is dat we ooit hebben gedaan, ik denk dat je juist bij dit soort projecten er heel dichtbij moet staan. De andere kant is dat een van de drie belangrijkste taken, eigenlijk een van de twee belangrijkste taken, van deze raad controleren is, controleren wat het college doet. Als ik die twee dingen met elkaar combineer... Het is het grootste investeringsbudget dat er ooit was en je kunt op je klompen aanvoelen dat iets uit 2022 nu echt duurder gaat worden, dat hoeft niet maar het zou zomaar kunnen gebeuren. Controleren, u zegt min of meer in die woorden 'ik vertrouw erop wat het college zegt', hoe kunt u die dingen combineren en uw rol in de raad daarin waarmaken?

De **voorzitter**: De heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Door die cijfers tot mij te nemen en ze te begrijpen, voor zover ik daar de financiële deskundigheid wel of niet op heb, in combinatie met wat ik voorbij zie komen aan raadsinformatiebrieven en maandelijkse rapportages en het woord van de wethouder waar ik in geloof.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx, afrondend.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. Ik ben blij met de instelling van de heer Van Smirren, maar ik ga straks bewijzen dat u ongelijk hebt en dat is jammer, maar ik hoop dat u mij dan nog een keer interrumpeert.

De heer **Van Smirren**: Dat zal ik zeker doen want bewijzen is ook onderbouwen en niet alleen een aanname doen.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

De heer **Van Smirren**: Ik ga verder mijnheer de voorzitter, waar was ik ook alweer gebleven? Hoewel de kosten hiermee de facto ruim onder de € 12,3 miljoen blijven, kijk, daar heb je hem, is wel sprake van het ophogen van het krediet met € 576.000,00 voor extra werkplekken en extra verduurzaming. Onze fractie vindt die investeringen verstandig en goed verdedigbaar. Uiteindelijk kost het de gemeenschap minder geld omdat we hierdoor minder werkplekken bij de gemeentewinkel nodig hebben. Door de extra investering in een warmtepomp en de terugverdiensijd binnen twintig jaar is het een verstandige investering. De Paauf kan binnen 21 jaar gasloos worden, de kosten gaan hier ook voor de baten uit. Voorzitter, de PvdA heeft in het verleden vraagtekens gezet bij het besluit om De Paauf in te richten als volledig bestuurscentrum. Nu deze beslissing door de vorige raad is genomen, willen we het doorpakken nu het een onlosmakelijk onderdeel van de investeringsagenda voor de lange termijn is geworden. Er zitten allerlei afhankelijkheden in. Door zo snel mogelijk ambtenaren te huisvesten in De Paauf en de gemeentewerf vrij te spelen voor woningbouw snijdt het mes aan meerdere kanten. Op die manier kan ook weer flink veel geld terugvloeien naar de gemeentekas en daar zijn we allemaal ook bij gebaat. Ik dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Het woord is aan de heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Dank u wel voorzitter. Het raadsbesluit, we hebben er tijdens de commissie uitgebreid bij stilgestaan, ziet op de drie elementen die hier zijn genoemd, het gaat over verduurzaming, het gaat over het optimaliseren van de zolder en de tijdelijke huisvesting. Ik begrijp ook dat mensen kijken naar De Paauf als geheel project. Als we dan kijken naar het hele project en het raadsbesluit van 1 februari 2022 en we het telkens over die € 12,23 miljoen hebben, laten we het dan ook echt over die € 12,23 miljoen hebben want die ziet op de restauratie van de binnenzijde. Dat er nog andere kosten zijn die hebben te maken met de huisvesting van de ambtenaren, verhuiskosten et cetera is ook evident en dat we nog niet precies weten wat die kosten zullen zijn, daar kan ik me ook nog wel iets bij voorstellen, maar we hebben het nu over de bouw en de aanvullende investering die moet worden gedaan en waarvoor wij inderdaad een krediet... We hebben het er tijdens de commissie over gehad of het een aanvullend krediet is. Ja, het is een aanvullend krediet dat aan ons wordt gevraagd en wij moeten hier de afweging maken of wij dat van belang vinden of dat we zeggen 'laat maar zitten, we vinden het wel goed zo, we lossen het op een andere manier op' of 'wij vinden deze investering in duurzaamheid toch niet voldoende'. Dat is de afweging die we vanavond moeten maken want dat zijn de meer inhoudelijke discussiepunten. Ik denk dat iedereen er met betrekking tot de tijdelijke huisvesting, zeker op basis van de informatie

die we hebben ontvangen, toch wel mee kan instemmen dat dit plus de extra ruimte die het oplevert voor de ambtenaren, die we ook nodig hebben, de beste optie is. Het is ook goed om terug te kijken naar het raadsbesluit van 1 februari 2022 omdat we sindsdien serieuze vertraging hebben opgelopen en dat is jammer. Het vorige college besloot het project on hold te zetten en dat had daar zijn redenen voor. Dat kan, maar het is wel goed om hier vast te stellen dat het nu drie jaar later is, we daarom keuzes moeten maken en daarom ook binnen dit projectmanagement keuzes worden gemaakt. Die keuzes liggen nu voor of die keuzes liggen niet voor, maar dat zit in die € 12,23 miljoen, komen we daar wel of niet mee uit. Aanvullend hebben we nu een krediet dat er gewoon niet meer uit kan. Ik denk dat er nu een interruptie komt. Dank u.

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter. Ja, het is mijn instelling om te wachten tot iemand een punt in zijn zin zet en dan de aandacht te vragen. Ik wachtte ook op uw punt, niet de echte punt, maar goed het volgende. U spreekt over vertraging. Ik weet niet of u het hebt meegemaakt, maar het toenmalige college deed in 2018 of begin 2019 een voorstel voor de renovatie van de binnenkant. De toenmalige coalitie heeft toen gevraagd om te onderzoeken of daar een pand kon worden bijgebouwd en het raadsvoorstel, het raadsbesluit, werd compleet gewijzigd in 'we gaan kijken of we hier een pand aan vast kunnen bouwen'. Daar heeft het vorige college drie jaar over gedaan en dat is vertraging en waarom we nu nog met elkaar praten. Mijn vraag is: in welke mate denkt u dat een kort zittend college van 2022 tot 2023 heeft bijgedragen aan de extra vertraging van drie jaar tussen toen en nu?

De **voorzitter**: De heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Dat zijn twee vragen voor de prijs van één. Ik zal uw eerste de vraag beantwoorden. Nee, daar was ik niet bij als raadslid. Dat weet u want toen zaten andere D66'ers op deze zetels. Wat toen de reden van de vertraging is, daar heb ik het niet over gehad, dat brengt u nu naar voren. Dat is jammer, maar misschien was dat wel nodig. Ik constateer alleen nu dat, omdat je een raadsbesluit hebt genomen en er een duidelijke inschatting was gemaakt van wat er moest gebeuren, als je dan als college besluit om iets on hold te zetten en je het niet oppakt of je niet de volgende stap zet waartoe het raadsbesluit eigenlijk opdracht geeft dan zorg jij als college voor vertraging. Dan kun je linksom of rechtsom, maar jij zorgt als college dan voor de vertraging. Als je het dan weer wilt oppakken, kost dat weer opstarttijd en dan zitten we in 2025.

De **voorzitter**: Afrondend, de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Het raadsbesluit is van 1 februari 2022. Wij als Hart voor Wassenaar hebben toen tegen gestemd vanwege het feit dat we vonden dat je zo kort voor de verkiezingen zo'n zwaar onderwerp niet even snel in de raad kon brengen en onze stemverklaring was: wij stemmen tegen vanwege het feit dat dit vlak voor de verkiezingen is. Vervolgens kwam Hart voor Wassenaar in een coalitie en in het college. Ik heb toen de verantwoordelijkheid genomen om, en dit is voor de juiste geschiedschrijving, het project De Paauw exact een jaar on hold te zetten omdat er zeer veel vragen waren over wat het wel en niet ging kosten. Daar zat een enorme verdiepingsvraag achter, we wisten eigenlijk niet of wat werd voorgesteld bij het raadsbesluit in 2022 haalbaar was en wat het werkelijk zou kosten gegeven ook nog eens een keer de financiële omstandigheden. Regeren is vooruitzien, maar dat is iets wat soms heel moeilijk is.

De **voorzitter**: De heer Krabbendam, nog behoefte om te reageren?

De heer **Krabbendam**: Zeker. Zoals zo vaak in deze raad is Hart voor Wassenaar wel voor, maar stemt toch tegen. Ik ga verder.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

De heer **Krabbendam**: Volgens mij kan ik gewoon verder en heb ik gereageerd.

De **voorzitter**: Gaat u verder. Er is een mogelijkheid voor een nieuwe interruptie of een persoonlijk feit, maar geef even aan wat u dan wilt.

De heer **Hendrickx**: Voorzitter, laat ik het voorbeeld van de sporthal noemen. Wij waren voor een sporthal.

De **voorzitter**: Nee mijnheer even, ik heb nu het woord. De interruptie is voorbij en u stelt nu een vraag aan de heer Krabbendam. Gaat uw gang.

De heer **Hendrickx**: Jazeker, ik zou u niet durven interrumpen. De vraag aan de heer Krabbendam is... Het gebeurt mij wel eens vaker dat ik dan op enig moment de vraag kwijt ben. Dat was de opmerking c.q. vraag. Kunt u zich voorstellen dat je voor iets bent, maar tegen het plan dat dit moet realiseren? Dan noem ik als voorbeeld de sporthal. Wij waren zeker voor de sporthal, maar we waren tegen het plan voor de sporthal, hetzelfde geldt hier dan een beetje en ik zou uw reflectie daarop willen hebben. Wij zijn, en dat heb ik al eerder verklaard, om vele redenen voor renovatie van het pand, ze zijn vanavond al genoemd en er zijn nog veel meer te noemen, maar we zijn tegen een slecht plan en wat wij hier zien is een heel slecht plan.

De **voorzitter**: De heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Ja hoor, ik kan me heel goed voorstellen dat je tegen een plan bent of uiteindelijk tegen een plan stemt, maar je wel achter het doel staat. Ik kan me heel goed voorstellen dat dit gebeurt, maar ik zie wel gewoon een rode draad en de rode draad is: u bent voor, maar toch tegen. Dat is bij heel veel projecten zo en als we de afgelopen jaren op het stemgedrag van Hart voor Wassenaar hadden moeten afgaan of als dat de resultante in deze raad was geweest dan hadden we in dit dorp geen voorzieningenniveau gehad, dan was nergens in geïnvesteerd. Dat moeten we ook vaststellen met elkaar. We hebben hier een politiek debat, ik maak dat punt en volgens mij is het ook mijn goed recht om dat te doen.

De **voorzitter**: ...bijdrage. Nee, we gaan nu verder met...

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, een politiek debat is één ding maar dingen aangesmeerd krijgen die niet waar zijn is onjuist. Wanneer ons wordt verweten dat het, niet in letterlijke woorden, ondanks ons hier geen voorziening zouden worden getroffen. Ik wil het hele rijtje opnoemen, de havenwand van € 2 miljoen naar € 4,2 miljoen, de molen van € 800.000,00...

De **voorzitter**: Goed...

De heer **Hendrickx**: Een persoonlijk punt voorzitter, een persoonlijk punt. Ik wil ondersteunen waarom ik hier een persoonlijk punt van maak.

De **voorzitter**: Maakt u het punt dan, dan kunnen we ook verder.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel. Dus op het moment dat hier dingen mijn en onze kant die volstrekt niet juist zijn worden opgegooid dan maak ik daar een persoonlijk punt van. Ik kan al die dingen neerleggen, los van het feit dat we hebben aangetoond dat wij vanaf 1 januari voor 84% van de raadvorstellingen hebben gestemd en D66 voor 74-75%. Zijn wij zo tegen alles? Nee, absoluut niet. We zijn voor goede plannen, daar zijn wij voor en als het college met een heel goed plan komt dan leggen wij ons daar direct bij neer, zoals we wel eens daarvoor hebben gestemd. Dus gaat u tellen.

De **voorzitter**: Mijnheer Krabbendam gaat u verder met uw bijdrage want daar was u.

De heer **Krabbendam**: Ja dank u wel. Wij moeten allemaal die goede plannen beoordelen, of we dat wel of niet een goed plan vinden, dan maken we allemaal onze eigen afweging en we stemmen als het echt gaat om die grote investeringen toch wat vaker voor dan Hart voor Wassenaar. Ik denk dat, als je die op een rij zet, je wel tot die conclusie kunt komen, dan maken we onze eigen afweging. Ik ben wel blij dat dit punt wordt gemaakt want het gaat ook over goede plannen en hoe je ze monitort. Hart voor Wassenaar maakt af en toe terecht het punt, en met af en toe bedoel ik bijna altijd, dat projecten goed moeten worden gemonitord en dat je in control dient te zijn. Als er nou één voorbeeld is van een project dat de afgelopen jaren goed is gemonitord en gemanaged dan is het dit wel want we kunnen maandelijks inzicht krijgen in de kosten, het projectmanagementbureau dat er bovenop zit geeft daar ook inzicht in en we hebben het voorlopig ontwerp gekregen met een vrij helder overzicht van de bouwkosten en alles wat wordt verwacht en dat zijn echt geen losse flodders. We hebben best goed inzicht in de kosten gekregen en daarom ga ik ook wel mee met het punt dat de heer Van Smirren net maakte, op basis van die informatie durf ik wel te vertrouwen dat het project op basis van objectieve informatie goed wordt gemanaged en dat dus sprake is van een aanvaardbaar risico voor als je hiermee de uitvoeringsfase ingaat. Dat is waarop wij moeten varen. Ik ben zelf geen bouwexpert, dus ik ga af op de informatie die ik krijg en goed dat er aanvullende vragen worden gesteld. Die worden netjes beantwoord en op basis van die

informatie zeggen wij 'prima, daar moeten we mee verder' maar daar hebben we het vanavond niet over, we hebben het over het raadsbesluit dat nu voorligt over die extra investering die wordt gevraagd en de tijdelijke verhuizing naar het politiebureau.

De **voorzitter**: Een interruptie van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ook nu heb ik weer op de punt gewacht. We hebben controle over het proces, dat zijn min of meer de woorden van de heer Krabbendam. Ik wil niet op de inhoud ingaan, dat doe ik straks in mijn eigen bijdrage. Op het moment dat je achteraf naar de kosten kijkt en er iets misgaat dan ben je denk ik al een halfjaar te laat en wordt het heel lastig om de zaak op orde te krijgen. Als dat zo is, waarom hebben we dat dan niet bij de sporthal en een heleboel andere projecten gedaan? Dan waren we misschien tientallen miljoenen minder kwijt geweest, maar dat terzijde. Hebt u het vertrouwen, dat is een beetje een gewetensvraag, dat de constellatie bij dit project dusdanig is dat er een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid is dat die € 12,23 miljoen het eindresultaat van de renovatie van dit pand aan de binnenkant wordt?

De **voorzitter**: De heer Krabbendam.

De heer **Krabbendam**: Ja, op basis van de informatie die ik heb gekregen heb ik er zeker vertrouwen in dat dit kan worden gerealiseerd, maar dat wil niet zeggen dat er niet nog tegenvallers zouden kunnen zijn. Dat weet je nooit, maar op basis van wat we nu weten, en daar moet ik op varen, vertrouw ik erop dat het zou moeten lukken.

De **voorzitter**: Dank u wel.

De heer **Krabbendam**: Dank u wel. Dan kom ik tot een einde. Wij steunen het amendement zoals ingediend door de VVD omdat het net iets extra ruimte geeft om een extra optie te verkennen en dat is prima, we hebben het daar in de commissie ook uitgebreid over gehad. Het optimaliseren van de zolder, daar hebben we het ook uitgebreid over gehad en als de antwoorden van de wethouder op de vraag van het CDA bevredigend zijn, lijkt me dat ook een verstandig besluit. Helaas, het kan niet uit de € 12,23 miljoen, dat hebben we ook vastgesteld en over de verhuizing ben ik al duidelijk geweest, dat is een goed idee. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dan geef ik graag het woord aan de heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ja, wel grappig eigenlijk, we mogen vanavond iets zeggen over vier werkplekken op zolder, maar we mogen niks zeggen over het voorlopig ontwerp. We hebben het ook over € 12,23 miljoen. De heer Krabbendam zei net 'daar hebben we het nu niet over', maar wij willen het daar vanavond toch wel over hebben. Er gaat er ook al het gerucht door de zaal dat er een amendement wordt ingediend, je weet maar nooit. Wij hebben als raadsleden een controlefunctie. We hebben ook als raad met een vrij grote meerderheid afgesproken: jongens, we gaan nu eens echt heel goed opletten want we zijn in het verleden vaker slecht uitgekomen. Toen waren de kosten twee keer zo hoog, drie keer zo hoog, en dat willen we dit keer niet. Het is een project dat enorme risico's met zich meebrengt, kijk maar naar het Rijksmuseum, dat hebben we ook ooit verbouwd. We zijn nu bezig met het verbouwen van ons parlement, daar worden de kosten ook enorm hoog en dat willen wij niet. Wij willen ervoor zorgen dat we ook echt binnen die € 12,3 miljoen blijven. Daarom heeft mijn fractie, heb ik, regelmatig vragen gesteld en ik moet zeggen dat die antwoorden niet al te snel kwamen. De laatste keer was in de commissie, de wethouder zat ergens daar en hij had een externe consultant naast zich. Ik vroeg 'doe mij de begroting' en dat duurt dan tot vrijdagmiddag in de namiddag voordat je die cijfers krijgt en de cijfers die je krijgt, zijn van een zo hoog abstractieniveau dat je er eigenlijk niks mee kunt. We weten wel tot achter de komma wat die vier werkplekken kosten, maar we hebben geen benul voor de rest van dit gebouw. Ik heb al zo vaak gevraagd 'hoeveel gaat dat restaurant hier met een lift naar beneden kosten?' Ze gaan daar beneden koken, dan gaat het naar boven en dan gaan we daar eten. Er komt ook nog een terras, we breken die muur door. Er is aan het college meegegeven 'ga eens onderzoeken of het kan' en dan vraag je wat het gaat kosten. Ik heb er nog geen antwoord op gehad en u ook niet. U kunt wel zeggen 'het zal wel goed zijn', maar we hebben afgesproken dat 'het zal wel goed zijn' dit keer niet voldoende voor dit project is en daarom mensen, even een cliffhanger, komt er straks misschien een amendement.

De **voorzitter**: De heer Paulides.

De heer **Paulides**: Ja, dank voor het woord voorzitter. Ik wil als eerste opmerken dat het wel een heel vreemd besluit is, de beslispunten zijn weliswaar gerelateerd, maar ze hebben eigenlijk niks

met elkaar te maken. Zonder dekking kun je geen besluit nemen, ook geen geamendeerd besluit zoals de VVD dat voorstelt. Als je dit laat doorgaan en je zegt dat je het geld uit de subsidies die je krijgt wilt gebruiken dan heb je eigenlijk geen dekking en dat betekent dat je die € 12,23 miljoen gaat overschrijden als je dat duurzaamheidsbesluit neemt. Nogmaals, je kunt de te verkrijgen subsidie, en het is nog maar de vraag wat dat bedrag gaat worden, niet gebruiken, dat is geen dekking. De genoemde vermoedelijk te verkrijgen subsidiebedragen van € 2 miljoen tot € 3 miljoen zijn trouwens al gewijzigd naar € 1 miljoen à € 1,5 miljoen en er wordt gezegd dat dit komt door de regelingen die zijn gewijzigd. Ik denk dat dit onzin is want het is naar mijn idee het gevolg van de hogere overheadposten. Bragu2 waarop dit bestek gemaakt zou moeten zijn, is niet gewijzigd. Van welke regelingen heeft de wethouder al een toezegging gehad dat er subsidie wordt gegeven, indien geen subsidie is verleend waarop wordt de schatting dan gebaseerd en hoe zit het met de speciaal aangestelde medewerker die de subsidies zou uitzoeken? Daar hebben we nog steeds geen antwoord op gekregen. Het lijkt erop dat de hogere overhead ook een verschuiving van restauratie naar renovatie veroorzaakt, je kunt alleen op restauratie subsidie krijgen en dan wordt het bedrag minder, maar is dat iets wat we willen? Mocht het amendement zonder dekking doorgaan dan zal ik echt een verzoek moeten indienen om het besluit te vernietigen omdat er geen dekking is. Het is het meest vreemde raadsvoorstel van deze raadsperiode en wellicht zelfs van mijn zes-tienjarige carrière als raadslid. Het proces met betrekking tot de participatie waarbij ook de raad niet of nauwelijks was betrokken, is mislukt. De informatievoorziening is niet op orde, er is verkeerde, onduidelijke of geen informatie gegeven. Er is geen sprake van een integrale afweging van de opdracht zoals deze door de raad is gegeven. Moet het nu een huis worden voor Wassenaarders of een sjiek paleisje voor leidinggevend? Ik ben van mening dat de leiding bij de uitvoerende gehuisvest moet zijn, maar dat is een ander verhaal, daar ga ik niet over door. Als ik alles bij elkaar optel, gaan we richting de € 30 miljoen en het zal straks misschien wel € 40 miljoen of € 50 miljoen gaan kosten, het is al eerder gezegd. Voor de huisvesting van het KCC en de overige ambtenaren werd eerder het voormalige Rabobankgebouw genoemd en viel het ABN-gebouw af waarop een voorkeursrecht was gelegd, maar nu wordt weer gesproken over Rabobank, ABN en de DNB. Met betrekking tot de keuze voor het politiebureau wordt geen serieus onderzoek aangevoerd, er worden wat argumenten opgebracht waarom de andere locaties niet geschikt zijn en er worden doelgerichte argumentaties aangevoerd waarom het politiebureau de beste keuze is, maar er is niet eens onderzocht of die locatie wel geschikt is. De etage is slecht bereikbaar terwijl inclusie toch alle aandacht zou moeten hebben. De vergaderruimte is te klein, te klein voor toehoorders en er staat een paal in het midden. Eén keer per maand een raadsvergadering elders en de commissievergadering 's avonds in het gemeentekantoor, is een goedkopere oplossing. Ik heb dat gesuggereerd, maar het is niet eens overwogen. Het optimalisatievoorstel wordt nog vreemder als ik de stukken, het raadsbesluit van 18 mei 2021 en 1 februari 2022 en de second opinion van RYSE erbij haal. Alles past binnen het budget en er zijn genoeg werkplekken, het advies is zelfs 'gebruik de zolder niet', alles kan op de eerste etage en op de begane grond worden gerealiseerd. Er was geen extra krediet nodig, alles kan binnen de kaders worden gerealiseerd. Er werd gevraagd te onderzoeken of horeca mogelijk was en de raad zou daar uiteindelijk over beslissen. Nu is horeca geprojecteerd in de Muzenzaal met een terras aan de gure noordzijde. Daar hadden we wel twintig werkplekken kunnen maken. De overhead was € 380.000,00 en die is via € 800.000,00 € 1,7 miljoen geworden. Ik vermoed dat dit ten koste van de restauratiedoelstellingen gaat. Mijn fractie vindt het heel belangrijk dat de restauratie en de renovatie wel doorgaan, maar dan wel op een correcte wijze waarbij kwaliteit, afspraken en verantwoord omgaan met geld een rol spelen, sober en doelmatig dus. Als raad hebben we het budgetrecht en daar lijkt het nu mis te gaan. Er staat vanaf het dualisme in de Gemeentewet dat de burgemeester en de wethouders de gemeenteraad alle informatie moeten verstrekken die nodig is voor de uitoefening van de taken. Dit wordt de actieve informatieplicht genoemd. Daarnaast hebben we de passieve informatieplicht die complementair aan de invulling van de actieve informatieplicht werkt en daarnaast hebben we het budgetrecht, verantwoordingsplicht ook van het college. Ik heb nu een aantal keren gepoogd antwoorden te krijgen, dat is bij voortduring niet gelukt en dat ligt mijns inziens aan een niet dual opererend college. Ik verbaas me daarom over de positieve woorden van enkele van de voorgaande sprekers. Het gaat inmiddels al lang niet meer over de verduurzaming en de renovatie van de zolder, maar het is samen met de ontwijkende of niet gegeven antwoorden op de door mij en anderen gestelde vragen wel het bewijs dat er van alles mis lijkt te gaan. Er is veel tijd verloren gegaan, niet alleen door de voorgaande colleges maar ook door het huidige college, maar dat maakt nog niet dat je in blinde haast ineens ondoordachte besluiten moet nemen. Het lijkt op de automobilist die besluit vol gas en zonder te kijken alle rode verkeerslichten te negeren om de verloren tijd goed te maken. Daar komen ongelukken van en ik doel daarmee op het niet willen bespreken van het voorontwerp. Het voorontwerp is de basis van de uitwerking van het definitieve ontwerp, dus dit is het moment om keuzes te maken. In het raadsvoorstel wordt gesteld dat de zolder niet nodig is om de benodigde werkplekken te halen. Dan de inclusie voor het raadhuis, waarvoor een geamendeerd besluit is genomen. Er zou een lift in het openbare gedeelte van het raadhuis moeten komen, dat is als kader

meegegeven, maar wat schetst mijn verbazing? De lift is in het besloten gedeelte van het bestuurscentrum geplaatst omdat dan een groter deel van het gebouw toegankelijk is. Dat is een verkeerde gedachte want die was bedoeld voor de inwoners, die moeten het gebouw kunnen gebruiken en niet een eliteclubje van ambtenaren want een groot deel van de ambtenaren kan niet eens in De Paauw worden gehuisvest. In plaats van horeca zou je ook kunnen opteren voor lezingen of dat soort dingen, dat is ook een openbare functie. Ik constateer dat het niet goed gaat met de informatievoorziening, het is bijna hilarisch als het niet zo triest was hoe het college met de raad omgaat. Er kwam met het voorstel dat we vanavond bespreken wel een aapje uit de mouw als we de eerdere raadsbesluiten ernaast leggen, de kaders worden aan alle kanten met de voeten getreden. Ik laat het hierbij in de eerste termijn en ik zal mogelijk in de tweede termijn doorgaan met wat opmerkelijke uitspraken en afspraken die zijn gemaakt en die steeds maar wijzigen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik dank u wel. Het woord is aan mevrouw Hibbert. Nog een interruptie aan de heer Paulides.

De heer **Hendrickx**: Nee mijnheer de voorzitter, een puntje van de orde. Omdat zij een amendement heeft, hebben mevrouw Hibbert en ik net afgesproken dat zij als laatste spreekt en ik voor haar, als de raad dat goed vindt.

De **voorzitter**: Ik kijk even de zaal rond, dat is het geval. Gaat uw gang. Dan zijn we aan de termijn van de heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel. Laat ik vooropstellen dat, wanneer je dit pand aankijkt, er een moment komt dat je het moet vervangen. Dat gold vele jaren geleden voor het zwembad, dat gold voor de sporthallen, dat geldt voor wegen, dat geldt voor de Warenar, dat geldt voor heel veel dingen die wij hier in Wassenaar hebben. Op een gegeven moment moet iets worden vervangen en ook dit pand moet worden gerenoveerd. Het kan niet veel langer zo en we hebben bovendien de wettelijke plicht om dit pand als rijksmonument in stand te houden. Ik heb eigenlijk weinig tot niets te zeggen over het voorliggende raadsbesluit. Ik heb dat ook in de commissie aangegeven, dat is niet het interessante deel van de discussie van vanavond. Het laatste raadsbesluit betreffende de renovatie van raadhuis De Paauw dateert van 1 februari 2022. Dat is het raadsbesluit dat het college moet uitvoeren, dat en niets anders, dat is de opdracht van de raad, het kader van de raad en het college als uitvoerend orgaan heeft dat uit te voeren. In het raadsbesluit van 1 februari 2022 staan de belangrijkste elementen. Na de aan het raadsvoorstel voorafgegane discussie wordt in het voorstel aangegeven dat er twee varianten voor de uitvoering van de renovatie zijn. De eerste is de variant met de kwalificatie Goed en de tweede is de variant met de kwalificatie Basis, Basis of Basic, aan beide varianten is een beschreven renovatie, restauratie, kwaliteit en resultaat gekoppeld, wat wordt er gerenoveerd, dat is het inhoudelijke uitvoeringskader van het raadsvoorstel. Er wordt gekozen voor de variant goed en aan deze variant van 1 februari 2022 hangt het prijskaartje van € 12,23 miljoen. Dit is het financiële kader van het raadsvoorstel. Het prijsverschil tussen de varianten Basis en Goed is € 1,2 miljoen en dat betekent dat Basis kan worden uitgevoerd voor € 11,03 miljoen. Dus het verschil tussen € 12,23 miljoen en Basis is € 1,2 miljoen. In het raadsvoorstel staat dat deze € 1,2 miljoen, het verschil tussen Basis en Goed, kan worden aangewend voor variaties op de variant Goed en dat betekent impliciet dat daarmee de ondergrens voor de kwaliteit van de renovatie het resultaat is dat past bij € 11,03 miljoen en de bedragen van toen. Die € 1,2 miljoen is de ruimte die ter discretie wordt gegeven aan het college. Op enig moment heeft het college de opdracht gegeven om RYSE een second opinion te laten vaststellen en er is uitgerekend dat de variant Goed € 15,56 miljoen gaat kosten, dat is ruim € 3,3 miljoen duurder dan in het raadsvoorstel is voorzien. De basicvariant zou met dezelfde relatieve kostenstijging € 14,033 miljoen gaan kosten. Het zijn de feiten zoals ze voortkomen uit het onderzoek van RYSE dat ook aan de raad ter beschikking is gekomen. In het stuk van RYSE wordt een aantal bezuinigingsmogelijkheden aangegeven, de second opinion dateert van mei 2024 en is inmiddels ook al een jaar oud. Het college stelt, anders mag het niet stellen want dat is het kader dat in het raadsbesluit is aangegeven, dat ten minste de basicvariant voor € 12,23 miljoen kan worden uitgevoerd. Volgens het onderzoek en de conclusies van RYSE kan dat niet en gaat dat minimaal € 14,033 miljoen kosten en daarmee overstijgt het de € 12,2 miljoen waar het college het krediet voor heeft. Dus het college kan niet onder Basic duiken want dat is het inhoudelijke kader dat met het raadsbesluit van 1 februari 2022 is gegeven, dat moet worden gepresteerd en dat moet ook worden gepresteerd binnen het bedrag van € 12,2 miljoen, maar RYSE heeft aangegeven dat dit niet kan. Dan vind ik het redelijk ernstig dat echte feiten, gewoon snoeiharde feiten, onderzoek van derden, aangeven dat iets niet kan en partijen in deze raad en het college zelf ook zeggen 'we gaan gewoon beginnen en we zien wel waar we uitkomen', daar komt het in feite op neer. Het college moet

weten dat Basic niet voor € 12,3 miljoen is uit te voeren, zelfs niet als je de Fries en het plafond eruit haalt want dan ga je nog steeds meer uitgeven dan de € 12,3 miljoen.

De **voorzitter**: Een interruptie van mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Dank voorzitter. Ja, ik zit naar mijnheer Hendrickx...

De **voorzitter**: Ik zie nu overigens nog een kaartje van de heer Gankema in beeld.

Mevrouw **Rogge**: Dat is heel gek.

De **voorzitter**: Gaat uw gang.

Mevrouw **Rogge**: Nu beter voorzitter? Waar zal ik beginnen? Het voorstel van 1 februari 2022 is geamendeerd. Er waren uiteindelijk acht beslispunten en er is als besispunt 8 toegevoegd dat het college kan zeggen 'we schrappen een aantal punten' als het binnen het financieel kader van € 12,23 miljoen niet mogelijk zou zijn om alles uit te voeren, dat is in deze raad besloten. Dat is één ding dat ik met u wil delen, dat is hoe wij het zien. Dan het tweede. Bijlage 2 is een eerste-fasedocument, een raming van de investeringskosten en dat is van januari 2025. Daarin staat dat die raming € 12,1 miljoen is. Dat betekent dat... Dus op dit moment... We krijgen daarnaast...

De **voorzitter**: Uw minuut is...

Mevrouw **Rogge**: Oh, mijn minuut is voorbij. Kunt u daarop reageren?

De heer **Hendrickx**: Ik had graag de laatste zin gehoord, dan had ik er wel op kunnen reageren. Ik begrijp het punt en laat ik daar ook als zodanig mee omgaan, daar hebt u recht op. Het punt is dat in het besluit van 1 februari 2022 ook staat waartussen de keuzes gingen en er is nergens geïndiceerd dat je onder Basic mocht gaan, het was dat bedrag en Basic of Goed. Daar zat € 1,2 miljoen tussen en in het raadsbesluit inclusief amendementen staat dat je daartussen mag komen. Nu krijgen we allerlei bedragen te horen, zou het voor € 12,1 miljoen kunnen, het zou voor andere bedragen kunnen, we blijven binnen € 12,3 miljoen, maar ik weet niet meer wat we daarvoor gaan krijgen. Ik heb geen enkel idee wat de prestatie zal zijn die tegenover die € 12,2 miljoen staat. Dat wil ik weten want ik vind dat wij aan de Wassenaarders moeten kunnen verantwoorden waar wij € 12,2 miljoen aan uitgeven en dat kan op basis van de informatie van dit college niet.

De **voorzitter**: Mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Nee absoluut, ik ben het ermee eens dat we waakzaam moeten zijn of we het voorstel voor die € 12,23 miljoen kunnen uitvoeren, dat moeten we als raad echt ook goed monitoren en volgen, maar uit de stukken die we tot nu toe krijgen, blijkt dat dit kader inhoudelijk moet worden gevolgd. We hebben inmiddels ook een sessie gehad waarin een voorontwerp is gepresenteerd en daarin herkende ik eigenlijk alle elementen die destijds inhoudelijk zijn besproken. Ik heb nog 28 seconden toch? Ja. Ik ben op zoek voorzitter naar waar dat verschil zit want wij zien dat het inhoudelijke kader wordt gevolgd, dat zien we terug in de stukken en in het voorontwerp, en we krijgen bevestiging van het college dat we die uitvoering tot nu toe binnen die € 12,23 miljoen kunnen doen. Ik zie dan in de bijlage ook nog een raming en tot nu toe zitten we op dat schema, dus waar zit dan dat verschil?

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. U hebt het zelf al gezegd, het college is vrij om bezuinigingen uit te voeren om binnen die € 12,23 miljoen te zijn. Ik ken maar twee kaders, althans één kader met twee varianten, uit het besluit van 1 februari 2022 en dat is Basic, Basis, en Goed. Dat zijn de enige twee kaders die bij deze raad bekend zijn en geen andere kaders maar als ik het college zo beluister, wordt er aan alle kanten geschoven en het enige concrete dat eruit is gehaald, zijn het plafond en de Fries. Ik ga nog een keer dood met de laatste gedachte dat Fries een belangrijk woord is. Wij weten absoluut niet wat het college doet, wat het van plan is en waarop het bezuinigt, het enige wat het zegt is 'we zullen het binnen de € 12,23 miljoen blijven doen', maar wat we ervoor krijgen dat zien we over vijf jaar wel, maar dat weten we nu niet. Het zal afwijken van waarvoor deze raad toestemming heeft gegeven, dat weet ik zeker.

De **voorzitter**: Nog een interruptie van de heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Ja. Ik vind het een beetje lastig om aan te haken omdat de heer Hendrickx mij natuurlijk uitdaagde door te zeggen dat een aantal politieke partijen hier niet goed over heeft nagedacht en hij in mijn eerste termijn zei 'je gaat me vast interrumpen', dus dat wil ik graag doen. Waar mijnheer Hendrickx het over heeft, hebben we volgens mij in het najaar besproken, die second opinion, die tot '14, nog wat' optelde waarvan het college toen ook in een raadsvergadering, of in een commissievergadering dat weet ik niet zeker meer, heeft gezegd dat dit de optimalisatie was waarvoor het niet zou kiezen, maar voor het oorspronkelijke raadsbesluit uit 2022 met die combinatie tussen Goed en Basic. Het college bezuinigt nu op de Fries, de balustrades en nog wat kleine dingen en daarmee heeft men getracht om in ieder geval wat onder de streep uit te komen. Wij zien het voorontwerp en ook stukken waaruit blijkt dat die € 12,3 miljoen niet wordt overschreden. Wat dat betreft liggen we op koers en zie ik geen enkel probleem.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Zoals altijd ben ik heel blij met de interrupties van de heer Van Smirren, meestal word ik er wel wat wijzer van. Het is een hele eenvoudige kwestie. Op het moment dat je zegt 'het basic model'... Nogmaals, de raad heeft maar twee dingen gezegd, Basic of Goed. De discretie van het college is om van Goed naar Basic te gaan voor zover die € 1,2 miljoen daar ruimte voor geeft. Nogmaals, als je de rekensom maakt, is het heel eenvoudig en ik ben erg goed in optellen en aftrekken, dat weet u zo langzamerhand. De basicvariant minus de Fries en het plafond van € 580.000,00 gaat volgens RYSE € 13.453.000 kosten. We hebben dus al een bezuiniging toegepast, er is iets uitgehaald, maar we zitten nog steeds € 1,2 miljoen boven de € 12,2 miljoen waar deze raad het kader voor heeft gesteld. We kunnen bezuinigen wat we willen, maar óf het college komt met nog € 1,2 miljoen extra bezuinigingen en geeft aan: ten opzichte van het oorspronkelijke kader dat de raad heeft gegeven halen we niet alleen de Fries en het plafond eruit, maar ook dat en dat en dat en dat.

De **voorzitter**: Wilt u afronden, u zit weer op de minuut.

De heer **Hendrickx**: Ja ik zit er weer, ik ben heel fout bezig dat weet ik ook wel, goed dat u mij daarop attendeert. De laatste zin die ik wil uitspreken. Op het moment dat je het uitrekent, kom je ook daarmee niet onder de € 12,23 miljoen.

De **voorzitter**: Afrondend de heer Van Smirren.

De heer **Van Smirren**: Ik vind het altijd lastig om debatjes met de heer Hendrickx te voeren op basis van cijfers die we niet concreet op ons bord hebben. Ik herken die cijfers van de heer Hendrickx niet, ik zie geen overschrijding van € 1,2 miljoen op die € 12,3 miljoen en wat de PvdA-fractie betreft kunnen we door.

De **voorzitter**: De heer Gankema heeft een interruptie voor de heer Hendrickx. De heer Gankema, gaat uw gang.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, ik zou willen responderen op de interruptie van de heer Van Smirren voordat we...

De **voorzitter**: Ik hoorde ik daar nog niet een vraag in, maar de heer Gankema staat... Ja, gaat uw gang, een korte reflectie daarop. Dan stoppen we daar ook mee en geef ik de heer Gankema het woord. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: De heer Van Smirren zei 'het cijferwerk van de heer Hendrickx'. Om duidelijk te maken waar ik het over heb, heb ik de raad op 26 april jl. specifiek toegestuurd wat wij hebben opgemaakt uit alle informatie die het college beschikbaar heeft gesteld. Die rekensom is heel duidelijk, ik heb geprobeerd die echt zo simpel mogelijk op te stellen en ik heb hem ook bewust aan iedereen ter beschikking kunnen stellen zodat we hier niet een spelletje krijgen: ja, u zegt dat wel, maar het is niet zo enzovoort. U hebt die cijfers kunnen controleren en u hebt kunnen vaststellen dat die juist zijn want anders waren het deze cijfers niet geweest. Ik mag eigenlijk aannemen dat u de cijfers tot u hebt genomen en dat u ze hebt geverifieerd want dan doet u uw werk.

De **voorzitter**: Goed. De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ik probeer ook mijn werk te doen. We zijn het voor een groot gedeelte eens, maar u presenteert de cijfers van RYSE als feiten en ik heb een ietwat andere mening. De cijfers van RYSE zijn een indicatie dat het wel eens een heel stuk duurder zou kunnen worden. De

uitvraag die destijds door het college is gedaan, is een soort second opinion en de elementen die daarin zijn gevraagd, hoef je niet een-op-een op het huidige VO neer te leggen, dat zou een verklaring kunnen zijn. We zijn het wel eens over de analyse dat we niet weten wat we voor ons geld krijgen. Daar zijn we het over eens en wat dat betreft komen we tot dezelfde slotconclusie.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter en dank u wel aan de heer Gankema. Op het moment dat een rapport als dat van RYSE op tafel komt, heb je als college twee dingen te doen. A, het te delen met de raad want dat is relevante informatie, waar of niet waar, en het tweede wat je dan als college moet doen, is aangeven hoe dat zich verhoudt tot het raadsbesluit van 1 februari 2022. Er is één ding wat je als college niet mag doen en dat is dat rapport negeren want het is extreem relevante informatie voor deze raad om zijn verantwoordelijkheid te dragen. Als dat wordt genegeerd of als ruim een jaar later wordt gezegd 'ja maar dat klopt niet allemaal links of rechts' en dat soort dingen dan is dat de fout van het college en niet mijn fout. Dat is de informatie waar ik over beschik en waarmee ik als controlerend persoon in deze raad samen met de fractie mijn werk moet doen. Dit is een heel duidelijk voorval.

De **voorzitter**: De heer Gankema nog een aanvullende vraag.

De heer **Gankema**: Ik ben het geheel met de heer Hendrickx eens dat het relevante informatie is. Ik heb destijds zelf om die informatie gevraagd, dat was eerst geheim en toen mochten we het gewoon toch inzien, waarbij nog maar eens blijkt hoe lastig het is om ons controlerende werk te doen. Wat dat betreft vindt u mij aan uw zijde. Het punt waarover wij van mening verschillen is of het feitelijke informatie is of een rapportage van destijds, wat een indicatie is van wat je met je gezonde verstand zou meegeven: misschien gaan we het met die € 12,3 miljoen toch niet redden. We verschillen op dit kleine vlak van mening, maar we delen de analyse.

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. Als er een paar ton tussen zit dan zouden dat wel eens rekenfouten kunnen zijn, maar je praat hier over een verschil van ruim € 3,3 miljoen tussen wat het college in het besluit aangaf en wat in 2024 blijkt. Dan heb je als college twee dingen te doen, je hebt te bewijzen dat het niet klopt of je hebt om te gaan met het feit, meer smaken heb je niet en geen van beide heeft het college gedaan. Dat betekent dat het college geen enkel recht meer heeft om hierover in debat te gaan met in ieder geval dit deel van de raad tenzij het zegt 'wij willen onze positie ten opzichte van wat eerder aan de hand was corrigeren'. Het tweede is dat ik een aantal partijen in deze raad meegeef: als je je controlerende functie goed doet, had je hier ook op moeten reageren. Daar wil ik het wat dat betreft bij laten, dank u wel. Ik maak mijn laatste zin af denk ik.

De **voorzitter**: Ja, gaat uw gang.

De heer **Hendrickx**: Want zover was ik inmiddels. Het komt erop neer dat de Fries en het plafond een besparing van € 580.000,00 opleveren. De basicvariant conform de data van RYSE, ik weet nog steeds niet hoe ik het moet uitspreken maar misschien wil iemand mij straks helpen, komt inclusief de besparing uit op € 13,45 miljoen en dat is meer dan de € 12,3 miljoen die ervoor staat. De enige conclusie die je op dit moment kunt trekken... Ik vind dat eigenlijk niet eens meer een politiek vraagstuk maar een gewetensvraagstuk: hoe stel je je als lid van deze raad op? De enige conclusie is dat het college met de huidige kennis het raadsvoorstel van 1 februari 2022 niet kan en niet mag uitvoeren. Het raadsvoorstel is onmogelijk uit te voeren, óf de uitvoering is onder niveau Basic om onder de € 12,23 miljoen te blijven of basicuitvoering gaat met de kennis uit 2024 € 14,33 miljoen kosten, exclusief de besparing op de Fries en het plafond en dat is meer dan het verleende krediet. Kortom, naar de mening van Hart voor Wassenaar moet de raad zich opnieuw over het hele besluit buigen. Dat wil niet zeggen dat wij tegen een besluit over renovatie van het pand zijn, maar we willen een goed en een kwalitatief hoogwaardig besluit nemen zodat wij te allen tijde de Wassenaarders in de ogen kunnen kijken en kunnen zeggen: we hebben besloten dat we moeten renoveren voor een bedrag dat we er nu aan willen uitgeven. Dat moeten we doen, het is ons pand en we moeten het goed beargumenteren, maar dan moet het ook dat bedrag zijn en niet anders.

De **voorzitter**: Een interruptie van mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Dank voorzitter. Uit het gesprek, ook van vanavond weer, maak ik op dat wij het hier niet over eens zijn. We denken dat we dit besluit op basis van de informatie wel kunnen

nemen en dat het college ook kan doorgaan met de uitvoering van het besluit. De vraag aan de heer Hendrickx is de volgende. Stel dat we zouden stoppen, dan gaan we toch weer drie, vier, vijf jaar vertragen, wat verwacht u dan dat het effect op de kosten is, dan krijgen we toch nog minder voor meer geld?

De **voorzitter**: De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Dank u wel voorzitter, er zijn een paar dingen. Liever een slecht plan niet uitgevoerd dan een goed plan iets duurder en later uitgevoerd want slechte plannen leiden vaak tot hele hoge kosten en die historie hebben we hier in Wassenaar van molen tot havenwand tot sport-hal tot allerlei andere dingen meegemaakt. Hart voor Wassenaar wil beslissen over de renovatie van het raadhuis. Wij zijn in principe om meerdere redenen voor, emotionele redenen, rationele redenen, politieke redenen en nog wat van die dingen, maar we gaan geen handtekening onder een slecht plan zetten en zeker niet 'laten we het nu maar doen want misschien wordt het duurder' want je weet niet hoeveel duurder en je weet niet wat er op de weg hiernaartoe nog allemaal aan ellende gebeurt. Het liefst heb ik hier een heel goed plan liggen dat voor mijn part meer dan € 12,2 miljoen kost, liever niet natuurlijk want die keuzes hebben we nog te maken, maar het moet wel een goed plan zijn en wat hier ligt, is geen goed plan.

De **voorzitter**: Mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: In ieder geval goed om te horen dat ook de heer Hendrickx nogmaals bevestigt dat het belangrijk is om De Paauw te behouden en op te knappen. Het verschil van mening is dat wij gewoon vinden dat we met dit plan door kunnen. Dank.

De **voorzitter**: Mijnheer Hendrickx afsluitend? Bent u klaar? Ja, dank. Dan gaan we naar mevrouw Hibbert als laatste spreekster.

Mevrouw Hibbert: Dank u voorzitter. GroenLinks dient hierbij samen met Lokaal Wassenaar!, Democratische Liberalen Wassenaar en Hart voor Wassenaar het volgende amendement in.

Amendement Nieuw Voorlopig Ontwerp (VO) Renovatie en Restauratie Raadhuis De Paauw
Ingediend door GroenLinks, Hart voor Wassenaar, Lokaal Wassenaar! en DLW

"De raad van de gemeente Wassenaar, in vergadering bijeen op 13 mei 2025;

constaterende dat:

- het college bij de totstandkoming van het huidige voorlopig ontwerp (VO) voor renovatie en restauratie van raadhuis De Paauw enkele beslissingen heeft genomen die het college gegeven de tekst van het raadsbesluit over het investeringskrediet van € 12,23 miljoen had moeten afstemmen met de gemeenteraad van Wassenaar. Twee voorbeelden:
 - het geldende raadsbesluit uit 2022 vraagt om de mogelijkheden van een openlijk toegankelijke restauratieve functie te onderzoeken. Daarbij blijkt uit de notulen en andere onderliggende stukken uit 2022 duidelijk dat de onderzoeksvraag de locatie aan de vijver betreft. Het college heeft zonder deze gemeenteraad te consulteren en zonder een duidelijke begroting voor dit onderdeel van het voorlopig ontwerp te overleggen ervoor gekozen dat de restauratieve functie er komt en dat deze op een andere plaats komt dan in 2022 door de gemeenteraad van Wassenaar voorzien;
 - het geldende raadsbesluit uit 2022 vraagt om verduurzamingsmaatregelen niet alleen vanuit 'werken met werken'-perspectief te bezien maar ook vanuit het perspectief van werkcomfort van medewerkers in het toekomstig bestuurscentrum en het college lijkt dit onvoldoende te hebben meegewogen in het voorlopig ontwerp;
- het college de gemeenteraad van Wassenaar onvoldoende proactief heeft geïnformeerd, onder andere over begrotingsaspecten van mogelijke meer- en minderwerkopties, waaronder de openbaar toegankelijke restauratieve functie en waaronder verduurzamingsmaatregelen die van grote invloed zijn op het werkcomfort van medewerkers in het toekomstig bestuurscentrum;
- het college de gemeenteraad van Wassenaar daarnaast onvoldoende reactief heeft geïnformeerd. Zo werd ondanks herhaalde vragen over isolatiewaarden pas in een beantwoordingsbrief verstuurd op 9 mei 2025, duidelijk dat 42% van de totale dakoppervlakte (465 m² van 1.106 m²) en 80% van de totale oppervlakte aan dichte geveldelen (1.536 m² van 1.920 m²) onverbeterd blijft, dus niet wordt geïsoleerd;

overwegende dat:

de gemeenteraad van Wassenaar, gegeven:

- de besluiten die dit college heeft genomen over de interpretatie van het geldende raadsbesluit uit 2022;
 - onvoldoende proactieve informatieverstrekking vanuit het college over de genomen besluiten en de gevolgen hiervan voor de begroting en voor het werkcomfort;
 - onvoldoende reactieve informatieverstrekking vanuit het college over de genomen besluiten en de gevolgen hiervan voor de begroting en voor het werkcomfort;
- onvoldoende vertrouwen heeft in het huidige voorlopig ontwerp;

besluit het ontwerpraadsbesluit Z/23/094755/432851 als volgt te wijzigen:

besluit:

1. voor de optimalisering en verduurzaming van De Paauw een aanvullend investeringskrediet beschikbaar te stellen van € 576.000,00 en deze kosten te dekken uit de te verwachten subsidies op het restauratie- en renovatieproject De Paauw, ten behoeve van:
 - optimalisering gebruik 2e etage (zolderverdieping);
 - mechanische ventilatie;
 - een warmtepomp met bodemlus mits de verzwarende van de elektra-aansluiting binnen 4 jaar mogelijk is.
2. het politiebureau; Hofcampweg 102 aan te wijzen voor een periode van 3 jaar als locatie voor de (openbare) raads- en commissievergaderingen in afwijking van het 'Reglement van Orde gemeenteraad Wassenaar 2018' hoofdstuk 2, artikel 8;

wordt gewijzigd in:

1. het college stelt een nieuw voorlopig ontwerp op en legt dit nieuwe voorlopig ontwerp inclusief de bijbehorende begroting en de bijbehorende subsidiescan ter goedkeuring voor aan de gemeenteraad van Wassenaar. Waar nodig kan het college keuzes over meer-en minderwerk voorleggen aan de raad inclusief informatie over de begrotingstechnische consequenties en de werkcomfortconsequenties van de meer- en minderwerkopties. De 'goed' keuze van het raadsbesluit van 1 februari 2022 geldt als referentiepunt;
2. in de raadsvergadering waarin het college de gemeenteraad van Wassenaar om goedkeuring van het nieuwe voorlopig ontwerp verzoekt, presenteert het college ook het bijbehorende overzicht van aan het renovatie- en restauratieproject gerelateerde kosten, waaronder kosten voor de tijdelijke huisvesting, meubilering van het gerenoveerde en gerestaureerde pand en verplaatsing van de functies uit dit pand die niet terugkeren, zoals het archief. Voor deze kosten wordt inzichtelijk gemaakt onder welke kredietaanvragen of overige financieringsbronnen zij vallen. Waar nodig kan het college keuzes over meer- en minderwerk voorleggen aan de raad;
3. in de raadsvergadering waarin het college de gemeenteraad van Wassenaar om goedkeuring van het voorlopig ontwerp verzoekt presenteert het college ook de prognose voor de lasten voor de komende tien jaar en maakt deze inzichtelijk door ze vergelijkbaar te maken met de huidige lasten. Bij voorgelegde keuzes over meer-en minderwerk wordt voor iedere keuzemogelijkheid de 'total cost of ownership' inzichtelijk gemaakt."

Hiermee is het amendement ingediend. Voorzitter, wij hebben op dit moment gegeven onze recente ervaringen met de informatieverstrekking vanuit dit college geen boodschap aan paniektacties vanuit het college over stijgende kosten of over kritieke beslismomenten. Ik roep even in herinnering dat het niet zo lang geleden is dat uw college deze raad het mes op de keel zette over een met enorme spoed benodigd extra krediet voor de nieuwe sporthal omdat volgens uw college de oude sporthal op instorten stond en het totaal onverantwoord was om onze inwoners nog iets langer in deze bouwval te laten sporten. Intussen heeft hetzelfde college besloten dat het stiekem toch wel meevalt met die bouwval en dat wij op zoek kunnen naar een nieuwe exploitant voor dat afgeschreven pand. Samenvattend voorzitter, wij gaan niet mee in een 'wij moeten nu door met dit voorlopig ontwerp, anders wordt het nog duurder paniekaanval'. Ja, dit amendement veroorzaakt een bedrag aan zogenaamde gezonken projectkosten. Wij laten liever een overzienbaar bedrag aan projectkosten zinken dan dat wij € 12,23 miljoen aan gemeenschapsgeld laten verzuipen in een slecht geïsoleerd pand terwijl wij aan duizenden inwoners die in oude panden wonen moeten uitleggen dat de eerste stap van de Trias Energetica het beperken van de energievraag is en dat isoleren hierin een niet te verwaarlozen stap is en nog wel even blijft, gegeven de elektriciteitsnetuitdagingen in ons dorp. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het amendement maakt inmiddels onderdeel van de beraadslaging en krijgt letter B. Overigens, dat kan ik al vooraf zeggen, in de stemvolgorde is dit natuurlijk

verstrekken en zal dus als eerste in stemming worden gebracht. Er is nog een interruptie van de heer Gankema. De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ja, ik sla even aan op de laatste woorden of zinnen die mevrouw Hibbert uitsprak en dat heeft voornamelijk betrekking op duurzaamheidsmaatregelen. Ik begrijp dat de fractie van GroenLinks daar erg voor is en dat zou wel eens kunnen leiden tot extra kosten. Even los daarvan, hoe ziet u het besluitvormingsproces voor zich als iedere fractie nu weer nieuwe dingen gaat inbrengen, hoe gaan we daar straks mee om?

De **voorzitter**: Mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Dank u voorzitter. Wij zien het niet als nieuw, wij zien het in de zin van werkcomfort en van werken met werken als integraal onderdeel van het nu al geldende raadsbesluit van 1 februari 2022.

De **voorzitter**: De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Daar leid ik uit af dat u het op dit moment niet eens bent met de visie van het college dat de Arbowetgeving nu al geldt en dat klimaat toch al in dit kader is verwerkt, maar dat u een aanvullend eisenpakket wilt neerleggen. U wilt dit, maar we zitten hier met zeven, acht fracties en als straks iedereen zijn wensenlijstje indient, hoe komen we dan tot een besluit?

De **voorzitter**: Mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Nogmaals, mijnheer Gankema is normaal sneller van begrip en u hebt aan het amendement meegeschreven. Wij zien wat wij hier nu in dit amendement indienen niet als nieuwe eisen. Voor een deel hebt u in die zin ook gelijk, maar het is terug te voeren op een van de punten die ook in het amendement staat, slechte informatieverstrekking. Wat ik zei, we kregen pas op vrijdag 9 mei jl., de Dag van Europa, eindelijk te horen wat de isolatiewaarden van het nieuwe pand zijn en dat de netbeheerder heeft gezegd 'voor 2036 krijgt u meer elektriciteit richting dit pand geleverd'. Wij passen niet het raadsbesluit uit 2022 aan. Wij zeggen dit voorlopige ontwerp, we zeggen eigenlijk allemaal hetzelfde, komt niet uit binnen het raadsbesluit van 1 februari 2022, dus kom met een nieuw voorlopig ontwerp dat wel binnen het raadsbesluit uit 2022 uitkomt. Mocht u daar dan nog meer- en minderwerkopties bij wensen, leg ook die voor aan de raad. We pakken nu als instituut gemeenteraad Wassenaar de controle terug. Dank u voorzitter.

De heer **Gankema**: Helemaal helder, we pakken de controle terug. Ik had mijn vraag misschien anders moeten formuleren dan dat we het over de interpretatie van de duurzaamheidsmaatregelen hebben. Dat was niet mijn insteek en ik ga ook geen vervolgvraag stellen, dit zijn mijn slotbewoordingen. Ik ben ervan overtuigd dat we nog wel een keertje terugkomen op het punt... Als het amendement straks wordt aangenomen dan ligt het als het ware weer open en kan iedereen weer een visie op een voorlopig ontwerp hebben, althans een interpretatie. Het gaat erom hoe we het met deze hele raad weer eens kunnen worden, maar dat is voor de toekomst.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Hendrickx heeft ook nog een interruptie voor mevrouw Hibbert. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, dank u wel. Ik durf bijna niet meer omdat ik ook het verwijt kan krijgen dat u verwachtte dat ik sneller van begrip zou zijn, maar ik zou het niet snel als een soort competitie willen zien. Begrijp ik het goed dat u in feite voorstelt dat we voor een deel terug naar de tekentafel gaan, je hoeft niet alles opnieuw te tekenen dat zou zonde zijn, en dat zo lang het in het kader van redelijkheid past de geest ook moet openstaan voor maatregelen zoals u die voorstelt of zegt u 'het wordt een compleet nieuwe grabbelbak met wat ieder wenst'? Kortom, in welke mate bent u bereid en is GroenLinks bereid om daar met name de redelijkheid de boventoon te laten voeren?

De **voorzitter**: Mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Het eerste, het is geen grabbelton maar het is ervoor zorgen dat we de lacunes in de informatieverstrekking oplossen en ervoor zorgen dat er geen nieuwe lacunes ontstaan en twee dat we als raad het vertrouwen kunnen herwinnen dat het voorlopig ontwerp binnen het raadsbesluit past. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Daarmee zijn we gekomen... Toch de heer Krabbendam met nog een interruptie. De heer Krabbendam, gaat uw gang.

De heer **Krabbendam**: Dank u wel voorzitter. Het is een uitgebreid verstrekkend amendement en ik constateer in ieder geval dat, als we dit zouden aannemen, de heer Gankema en anderen gelijk krijgen dat we hier nog wat langer blijven zitten en dat verzoek zou kunnen worden gehonoreerd. Het tweede is dat u feitelijk een heel nieuw raadsbesluit hebt geschreven maar de samenhang met het raadsvoorstel is wel een beetje zoek, ik doe maar een constatering. Ik heb wel moeite met het instrument dat u nu hebt ingezet, dat waar wij over hebben te oordelen, dat u zo'n amendement toevoegt dat wat er voorligt en dat ging niet over wel of niet doorgaan met De Paauw, dat u daar een instrument hebt ingezet, een amendement, dat eigenlijk een heel nieuw raadsbesluit is en wat feitelijk ook bijna een heel nieuw raadsvoorstel inhoudt. Kunt u daarop reflecteren alstublieft want daar heb ik wel een vraag over.

De **voorzitter**: Mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Ja, daar ben ik het mee eens, maar dat valt jammer genoeg in de categorie 'jammer dan'. Ik heb bij de allereerste commissievergadering gevraagd om informatie over de isolatiewaarde van het dak, we hebben die als instituut raad op 9 mei jl. eindelijk gekregen en daaruit blijkt ook nog eens dat 80% van de dichte geveldelen ongeïsoleerd blijven. Ik heb al bij de eerste commissievergadering gezegd: zonder dat wij betere informatie krijgen, is dit ontwerpraadsbesluit niet in het totale plaatje in te passen. Dit ontwerpraadsbesluit klopt niet, hier klopt iets niet. Als je dan wekenlang, bijna maandenlang, geen enkele informatie krijgt en geen enkele vraag goed wordt beantwoord dan is er op een gegeven moment inderdaad een wat grovere methode. Het klopt, dit is verstrekkend en u weet ook dat wij dit soort amendementen niet snel schrijven, maar het is een keer klaar. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: De heer Krabbendam, afrondend.

De heer **Krabbendam**: Dank u wel voorzitter. Ik hoop wel dat GroenLinks en de mede-indieners zich realiseren dat de rest van de raad hier natuurlijk niet over is geïnformeerd en dat u ons hier wel degelijk mee overvalt. Het zou wel fijn zijn om het amendement nog even te kunnen lezen en de consequenties tot ons te kunnen nemen. Ik ben niet zo heel erg gecharmeerd van de manier waarop. Ik begrijp dat u gefrustreerd bent over hoe de commissie en de beantwoording is verlopen en dat is uw goed recht, maar ik heb wel moeite met de manier waarop het nu gebeurt, dat heb ik u net in mijn eerste interruptie al uitgelegd. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mevrouw Hibbert.

Mevrouw **Hibbert**: Ja, dank u voorzitter. Dat snap ik aan de ene kant van de heer Krabbendam maar aan de andere kant zijn wij met die partijen om tafel gaan zitten die wel in de eerdere rondes... We hebben al vaak gegrapt over derde termijnen en vierde termijnen. We zijn om tafel gaan zitten met die partijen die onze zorgen naar aanleiding van die drie termijnen, vier termijnen wel serieus namen. Ik snap ook dat dit nu kort dag is en dat het wellicht verstandig is om te schorsen. Ik kijk even naar de klok, dat doet de voorzitter normaliter, en is al 22.00 uur, over een halfuur, drie kwartier houden we op. Je zou zelfs kunnen zeggen dat we eerst het andere deel van de vergadering doen en nu we toch op 14 mei a.s. moeten doorgaan, gaan we dan met dit onderwerp door. Dan is er heel wat tijd gewonnen, maar goed dat kan een ordevoorstel worden. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: U had het over het snel denken, de griffier en ik hadden net al overleg en dat was ook wat door mijn hoofd schoot want we hebben nog een halfuur. Ik stel voor, we hebben een aantal moties vreemd aan de orde van de dag en een aantal actualiteitsvragen, zou het een idee zijn dat we die vanavond behandelen? Anders hebben we een schorsing, maar om 22.30 uur gaan we stoppen en we gaan sowieso op 14 mei a.s. door. Ook Valkenburg staat nog op de agenda en ik hoor graag wat opinies over hoe u nu denkt verder te gaan waarbij één ding zeker is en dat is dat we op 14 mei a.s. om 19.30 uur doorgaan. De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Dank u wel voorzitter. Het zou onze voorkeur hebben dat we nu bij dit dossier blijven en dat we de appreciatie over het ingediende amendement van het college krijgen.

De **voorzitter**: Dan kijk ik even naar het college, heeft college behoefte aan schorsing? Dat is het geval. Hoeveel tijd? Tien minuten. Oké, dan is dat in ieder geval helder. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter. Het is nu 22.00 uur en na tien minuten voor het college is het 22.10 uur, dan zal het college waarschijnlijk in een beperkt aantal minuten een aantal dingen kunnen zeggen. Ik wil eigenlijk voorstellen dat we dit onderwerp vanavond afmaken. Een onderwerp breken is altijd een stuk lastiger dan wanneer je op een gegeven moment zegt 'we gaan vijf of tien minuten extra door om het onderwerp af te maken want dan hoeven we dit onderwerp morgen niet aan te pakken'. Mijn voorstel is: dit onderwerp afmaken en de rest naar 14 mei a.s.

De **voorzitter**: Dit kost allemaal tijd. Prima, ik hoor en ik voel ook de reactie. Volgens mij gaan we nu tien minuten schorsen. Oh, de heer Van Smirren nog.

De heer **Krabbendam**: Ja, ik wil graag vijftien minuten schorsen als u dat goedvindt.

De **voorzitter**: Dat kan ook, dan schorsen we vijftien minuten. De vergadering begint weer om 22.15 uur.

Schorsing

De **voorzitter**: Hierbij heropen ik de vergadering en ik geef het woord aan mevrouw Rogge.

Mevrouw **Rogge**: Dank voorzitter. Wij constateerden zojuist in de schorsing dat we een langere schorsing nodig hebben en dat zou betekenen dat we na 22.30 uur uitkomen, dus een nieuw voorstel is om de vergadering te schorsen tot 14 mei a.s.

De **voorzitter**: Het ordevoorstel is dan om vandaag met de vergadering te stoppen en de vergadering op 14 mei a.s. te heropenen met de eerste termijn van het college, dat is uw voorstel. Daar ga ik opinies over ophalen want dat is het ordevoorstel. De heer Hendrickx.

De heer **Hendrickx**: Ja voorzitter, wij willen dit onderwerp graag afmaken, maar uiteraard beslist de meerderheid. We zijn er lang mee bezig geweest om het op 14 mei a.s. opnieuw op te pakken. De coalitie heeft haar schorsing gehad, heeft kunnen overleggen, en wij gaan graag door.

De **voorzitter**: Helder. De heer Gankema.

De heer **Gankema**: Ook Lokaal Wassenaar! wil dit onderwerp graag vanavond afmaken.

De **voorzitter**: Ik breng het voorstel om de vergadering vanavond te stoppen en op 14 mei a.s. door te gaan met de eerste termijn aan de zijde van het college, in stemming. Wie is daar voor? Dat zijn de fracties van het CDA, PvdA, GroenLinks, VVD en D66. Wie is daar tegen? Dat zijn de fracties van DLW, Hart voor Wassenaar en Lokaal Wassenaar! Daarmee is het voorstel aangenomen. Ik schors de vergadering tot 14 mei a.s. om 19.30 uur.